

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Helsingør

Byen - Havnen - Slottet

Fotos: Lars Johannessen

Tekst: Sten Wijkman Kjærsgaard

Tegninger: Kristian Kongstad

Helsingør

Byen - Havnen - Slottet

Fotos:

Lars Johannessen

Tekst:

Sten Wijkman Kjærsgaard

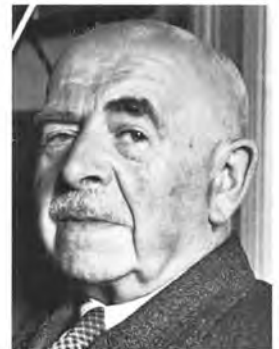
Tegninger:

Kristian Kongstad

Johan Kristian Kongstad levede fra 1867-1929. Han blev udlært malersvend og kom på kunstmalerskole, inden han søgte til bogtrykkunsten for at arbejde i egen bogtrykker-virksomhed i Fredensborg, Helsingør, Frederiksværk og Hillerød. Han mestrede dengang som få både typografi, tegning og træsnit. Han forsøgte sig også en årrække med succes som tegnelærer, og i 1916 blev han konsulent for forlaget Gyldendal, for hvem han tilrettelagde og tegnede over 500 bogomslag frem til sin død i 1929. I 1921 solgte han sit bogtrykkeri og nedsatte sig som fuldtidsillustrator. Han udstillede både i Stockholm, Berlin og Paris. Johan Kristian Kongstad ligger begravet på Helsingør Kirkegård.

Henrik Gerner Snedorff Benedict Olrik levede fra 1876-1949. Han var uddannet cand. jur. og ansat som byfuldmægtig i Varde i generaldirektionen for statsbanerne, hvor han blev chef for 2. tariffkontor og stod for reklamevirksomhed og blandt andet deltog i verdensudstillingerne i Paris og Bruxelles i 1935 og 1937. Det siges, at han skal have sagt "der er andre spor end statsbanernes", da han i 1943 tog sin afsked for at hellige sig personalhistoriske studier og forfattervirksomhed på heltid. Han opholdt sig i barndommen ofte lange perioder i Helsingør, som han betragtede som sin barndoms by. Han boede ofte hos sin farfar, borgmester Jacob Baden Olrik og farmor etatsraadinde Helene Christine Olrik i lejligheden i Stephan Hansens Palæ på hjørnet af Strandgade og Sophie Brahes Gade. H.G. Olrik har skrevet adskillige respekterede bøger, blandt andet om H.C. Andersens familieforhold, dronning Caroline Mathilde, Adam Oehlenschlägers mødrene slægt og en række erindringsbilleder, blandt andet fra "Det gamle Helsingør", som først blev trykt i "Nordsjælland Tidende for Helsingør og om-liggende sogne" i 1915. Den fælles kærlighed til Helsingør har givetvis ført Kristian Kongstad og H.G. Olrik sammen i projektet med nyskrivningen af deres bog "Helsingør" (1915 og 1922). H. G. Olrik er ikke begravet i den olrikske familiegrav i Helsingør. Det er hans far, der på nær navnet Benedict, har samme navn. H.G. Olrik den yngre ligger begravet på Garnisons Kirkegård i København.

Forord

Denne bog er blevet til med økonomisk støtte fra bestyrelsen for Borgmester I. P. Orlriks Legat, som hermed varmt skal takkes.

Bogen baserer sig på forfatteren Henrik Gerner Snedorff Benedict Orlriks og illustratoren Johan Kristian Kongstads fælles udgivelser "Helsingør" fra 1915 og 1922, der var bearbejdelser af en endnu tidligere udgivelse af Kristian Kongstad og historikeren Laurits Pedersen tilbage i 1912.

Denne nye billedbog har over 100 farvefotografier taget af fotograf Lars Johannessen. Både tekst og billeder følger stort set den gamle bogs opsætning, men sætter Kristian Kongstads gamle illustrationer og Lars Johannessens nye fotografier op overfor hinanden. Det har ikke været målet at fotografere motiverne fuldstændigt identisk som på tegningerne. Det har været vores ønske at give et nutidigt overblik over en række velkendte historiske fixpunkter i form af bygninger og detaljer fra Helsingør by, havn og Kronborg Slot.

Sten Wijkman Kjærsgaard

Lars Troels Johannessen

Borgerhus opført 1592
Strandgade 55

På renæssancehuset i Strandgade 55 sidder der murankre over vinduerne, der angiver 1592 som husets byggeår. Frederik II pålagde i 1577 - 15 år inden huset blev opført - i Helsingørs Privilegier, at byens borgere skulle „deres by bygge, formere og forbedre med god købstadsbygning“. Borgerhuset i Strandgade kan meget vel være et konkret resultat af den kongelige ordre. Overleveringen fortæller, at det var stenhuggere fra Antwerpen, tilkaldt til kongens storslåede Kronborg-byggeri, der efter endt arbejde på slottet fortsatte med opgaver andre steder i byen. De kunstfærdige sandstens-udsmykninger smykker stadig det gamle hus, der angiveligt har sit forbillede i et hus, der står i Antwerpen.

Middelalderlig gavl.
Hjørnet af Strandgade
og Gl. Færgestræde.

Mellem Stengade og Strandgade står to kamtakkede gavle vendt mod det snævre Gl. Færgestræde. De røde karakteristiske munkesten og den gotiske stil leder tankerne hen på middelalderlige kirke- og klosterbygninger, der er gode og velbevarede eksempler på i Helsingør. Eksempelvis Karmeliterklosteret og Skt. Olai Kirke. Gavlen i Gl. Færgestræde på hjørnet af Strandgade 79 er del af en bygning, som er opført cirka år 1500, og som 1578 omtales som „et stenhus, som apotekeren udi bor, liggende ned mod stranden”. Senere en del af den gamle toldgård. Huset fungerede fra cirka 1692 som apotek.

Middelalderlig gavl.
Hjørnet af Stengade og
Gl. Færgestræde.

Gavlen på huset Stengade 66 - på hjørnet af Gl. Færgestræde og hovedgaden - er del af Oxernes Gård, en af det gamle Helsingørs ældste adelsgårde, opført så tidligt som 1459 for lensmand Johan Oxen. Grund og gård har gennem tiderne blandt andet været i eje af den skriftkyndige bibeloversætter og reformator Christiern Pedersen, af rigshofmester Peder Oxen og af Frederik

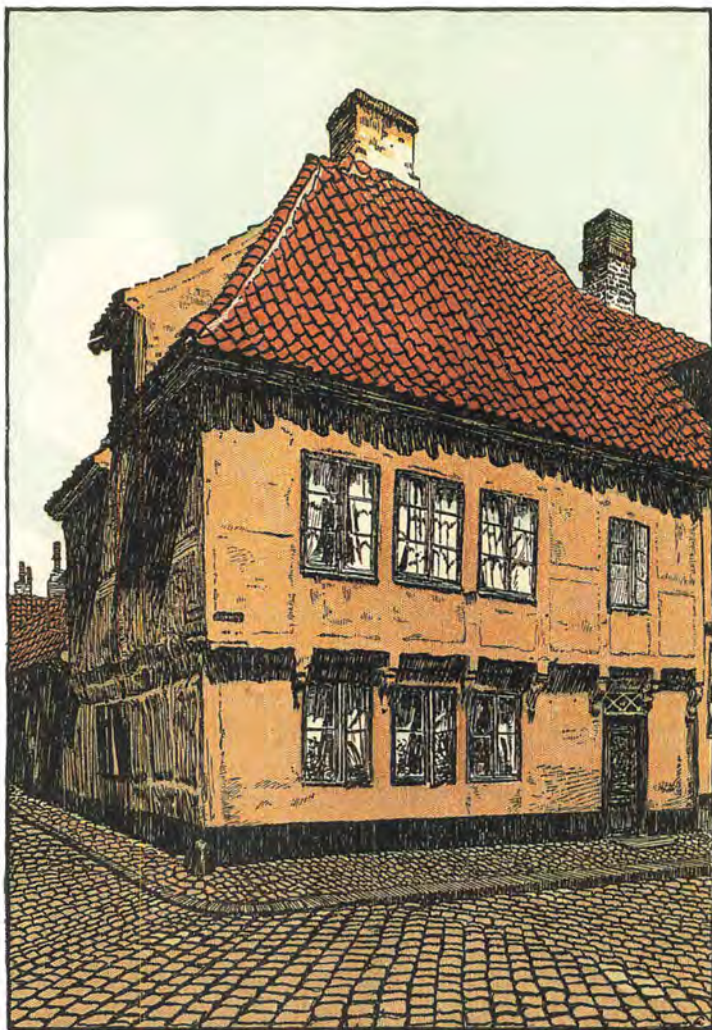
II, der 1578 indrettede „en tolldegård”. Ejendommen strakte sig da helt fra Stengade til Strandgade - altså i hele Gl. Færgestrædes længde.

I 1552 var gården ejet af Hans Hofmand, og frem til 1574 førte Christiern Pedersens arving, svogeren Bastian Hülsebroch fra Malmø, en langvarig retsproces om gården. Christiern Pedersen var selv flere gange til rådstuemøde i Helsingør angående gården. Det oplyses fejlagtigt på tavlen opsat på muren ud mod Færgestræde, at Christiern Pedersen skulle være født i huset. Han var født i Helsingør, men hvor vides ikke.

År 1643 overgik den gamle toldgård i privat eje. Facaden mod Stengade er i tidens løb helt ombygget, og det er kun østgavlen med de smukke såkaldte blindinger, der har bevaret husets middelalderlige præg.

Strandgade 27.
Det ældste
bindingsværkshus
i Helsingør.

Årstallet 1577 ses snittet i bjælken til højre for indgangsdøren. Bjælken siges at være delvist ødelagt overtræ fra husets for længst lukkede port. Ejendommen Strandgade 27 på hjørnet af Skyttenstræde og Strandgade er et af de mest beundrede og fotograferede huse i det gamle Helsingør. Dets tidstypiske konstruktion og naturligvis det udskårne årstal tyder på, at vi her har at gøre med et af Helsingørs ældste bindingsværkshuse, måske det ældste. Det vurderes netop sådan efter disse vidnesbyrd. Det over 430 år gamle hus' storhedstid har givetvis været, da det lagde mure til det berømte og velbesøgte værtshus "Peder i Ankerets datter". Sømænd har der altid været mange af i denne ende af Strandgade, hvor færgemændenes og matrosernes stamknejper lå. I området kunne de tørstige vælge mellem knejper som Mads i Møget, Snasken, Proppen, Pumpen og Sugeværket.

Stengade 20
på hjørnet ved
Skyttenstræde.
Bindings-
værkshus fra
omkring 1600.

Det meget velbevarede bindingsværkshus på hjørnet af Stengade 20 og Skyttenstræde er borgmester "Iver Pedersens Gaard", der menes opført omkring år 1600. Det blev 1910 istandsat med bistand fra „Foreningen til gamle bygningers bevarelse“, og det blev i 1988 kåret som "Årets Hus" i Helsingør. Bygningen har bevaret sin oprindelige fulde længde på syv fag i to stokværk og har gennem årene været både bolig og ramme for butiklokaler.

Tre gamle huse i Strandgade nr. 77, 79 og 81.

Strandgade rummer mange velbevarede og solide borgerhuse fra forskellige tider. Husene med numrene 77, 79 og 81 holder fint niveau med gadens andre huse. Strandgade 77 på hjørnet ved Brostræde var tidligere kendt som rådmand Johan Kruses Gård. Murankrene i facaden mere end antyder, at bygningen er rejst 1642, men det har da sandsynligvis kun været en større ombygning, idet porten ud mod

Strandgade da blev omdannet til vindue og foroven afsluttet af en løvemåske, der med sikkerhed kan dateres tilbage til slutningen af 1500-tallet. Gulvet i bygningens stueetage blev sænket i 1902 i forbindelse med, at man tog huset i brug som apotek. Endnu levende helsingoranere husker stadig bygningen som Svaneapoteket.

I et af vinduerne på første sal mod havnen har berømt heder som digteren Holger Drachmann ridset sit navnetræk i glasset.

Som umiddelbar "nabo" ligger bygningen med frit udsyn til både station og havnefront, og sådan har det været siden den foranliggende karré i 1938 brændte. Man valgte at rive resterne samt det andre huse i karréen ned. Man ville gøre plads til "fremskridtet" i form af et stort hotel, som dog aldrig blev opført.

Over ejendommen Strandgade 79 skimtes den høje middelalderlige østgavl ud mod Gl. Færgestræde, der er omtalt andetsteds. Det er dermed en af de ældste bygninger i Helsingør. Også her var apotek, "Helsingør Apotek" 1592 og fra 1791 kendt som "Løveapoteket".

Tredje hus i rækken, nummer 81 med den pudsige søjleport, danner nu den sydlige indgang til Gl. Færgestræde og stammer fra det 17. århundrede.

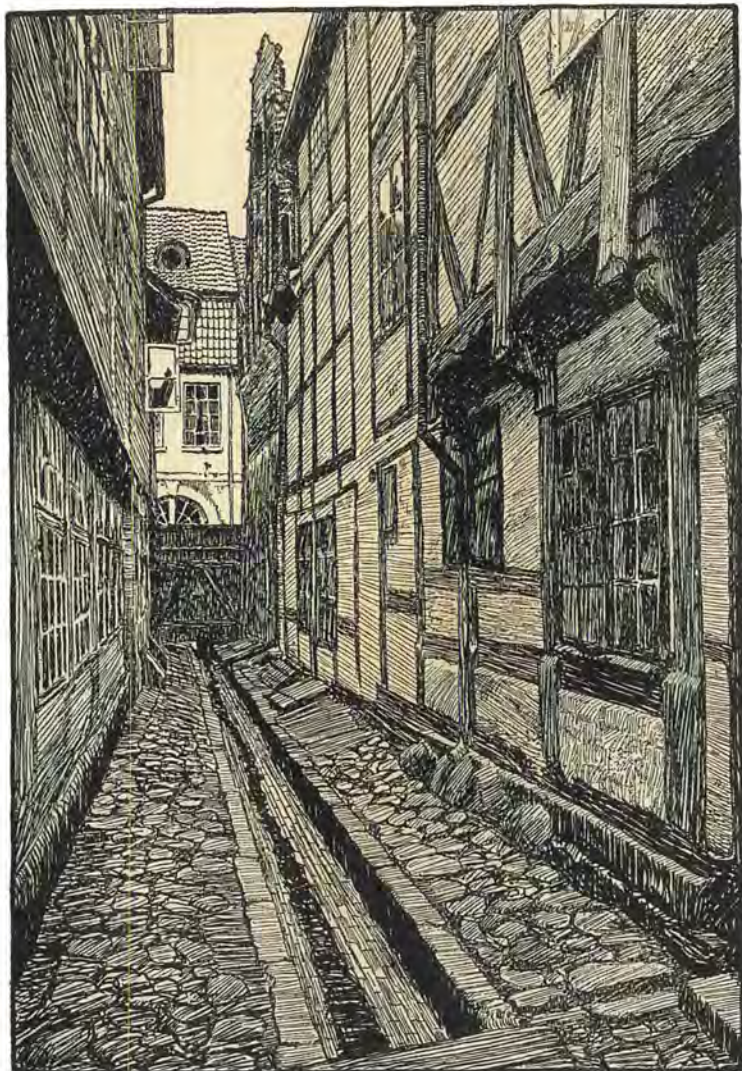
Hjørnet af
Sct. Annagade
og Skt. Olaigade.
Bindingsværkshus
cirka 1620.

Bindingsværkshuset på hjørnet af Sct. Annagade 11 og Skt. Olaigade er opført cirka 1620. Det øvre stokværks tømmer er udvendigt prydet med flade kølbuer, hvis spids ender med et kors - en sengotisk form, der af eksperter siges ofte at være anvendt af netop de helsingoranske tømrere. Bygningen har huset alt fra en købmand, organist og bogholder til parykmager, fuldmægtig og i en periode været værtshus.

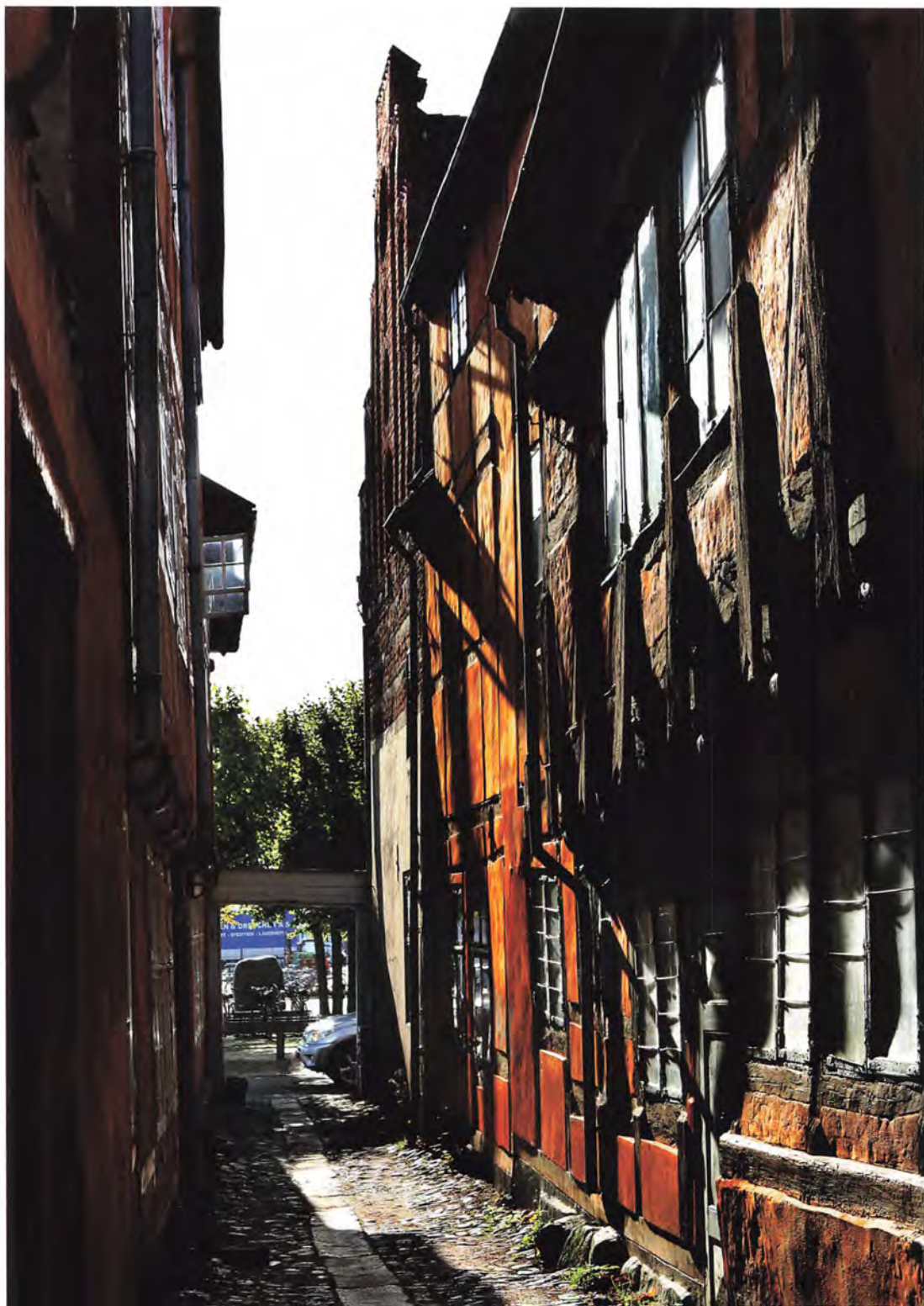

Gl. Færgestræde
Set fra Stengade
mod Strandgade.

Det smalle Gl. Færgestræde mellem Stengade og Strandgade er en af Helsingørs ældste færdselsveje til og fra havnebroen, der var byens livsnerve i adskillige århundreder. I 1746 forlangte en husejer strædet lukket i begge ender, så han kunne bruge det som "hønsegård, lokum og svinesti". Og som sådan anvendte man strædet i over 100 år - lukket med porte og spærret for almindelig færdsel. Jens August Steenberh, tredie generation Strandgade-apoteker i "Svaneapotheket", der stødte op til strædet, havde forkærlighed for det eksotiske. Han holdt i en tid i det lukkede stræde både en bjørneunge, en abekat og en polarræv. Det fortælles, at abekatten en dag stjal en barberkniv fra et åbentstående vindue og forsøgte at anvende den som set med det resultat at den skar halsen over på sig selv, hvorefter "menageriet blev afskaffet".

Anna Queensstræde
set mod
Skyttenstræde.

Da Christian IV sad på tronen hed gaden "Møllestræde ved Svinglen". Nær her lå en vandmølle, drevet af vandet fra "Strømmen", der var det forholdsvis kraftige vandløb, der i mange år skilte by fra land. Denne tværgade mellem Gyldenstræde og Skyttenstræde er i virkeligheden den sidste reminiscens af den gamle Strandvej mod Helsingør by. I dag kender vi vejstykket som Anna Queensstræde. Her boede købmand Hans Quie med sin hustru Anna i 1700-årene. Men selv om de ejede det meste af gaden, må de i dag finde sig i tidernes forvanskning af deres navn. Det maleriske bindingsværks-
hus i nummer 2 er fra omkring 1700 og har rummet både pakhus, bryggeri og været del af herberget Norske Løve.

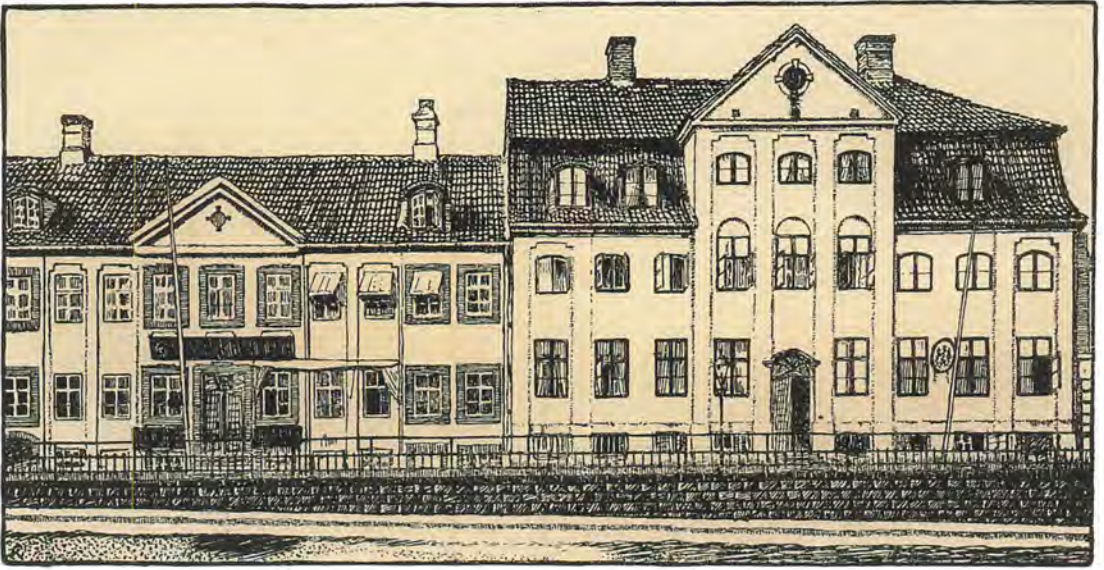
Stengade 64.
Rådmand
Niels Dahls Hus

Rådmand Niels Dahls smukke gård på hjørnet af Stengade 64 og Brostræde blev opført 1739 af købmand Niels Dahl, der havde fået overladt "en ved en ulykkelig Ildsvaade afbrændt gaard og grund" på hjørnet af Stengade og Lille Strandstræde, som Brostræde hed da. Bygningen er stadig blandt de bedst bevarede patriciergårde i byen. Højloftet og med lyse stuer og en høj kælder, der samlet fuldender bygningen i fineste barokstil. Her har været alt fra købmandshandel, skænkestue og grønhandel til antikvariat, frimærkecentral, frisør, blikkenslager, lægeklinik og marskandiser.

Patriciergårde fra omkring 1770.
I forgrunden den nuværende
Wiibroe Plads.

Husene i Stengades afslutning mod havnen vidner om den stolte og rigeste periode i Helsingørs historie. Skibsprovianterings-forretninger, klarerer-kontorer, travle embedsmænd, toldinspektører og toldkommissærer og deres familier holdt til her. Dengang lå bygningerne strategisk placeret bag Øresunds-Toldkammerets for længst nedrevne bygning. Det var de store patricierhuse Stengade 81 og 83 (tidligere 77 og 79), der er bygget henholdsvis 1770 og i årene 1769-70. Bygherrer var passkriver Jørgen Friedrich Trentwedel og toldkommissær Otto Frantz von den Osten.

På pladsen foran husene lå Øresunds Toldkammer, men da sundtolden i 1857 måtte ophæves, og bygningen af samme grund blev overflødig, rev man den ned. Man afgav areal til en udvidelse af havnen, og da bryggeriet Wiibroe langt senere markerede sit 150 års jubilæum, betalte bryggeriet en gennemgribende reovering af pladsen, springvandet med opsætning af stembænke og fik pladsen opkaldt efter det nu tidligere lokale bryggeri - Wiibroe Plads.

Bygningen Stengade 81 nedbrændte den 19. november 2002. Den rummede da restaurationskomplekset Færggården med tre-fire forskellige restauranter i kælder, stue og på første sal. Bygningen er senere genopbygget.

Svalegangen i gården
til Strandgade 91,
Skibsklarerergården.

Huset Strandgade 91 stammer fra 1500-tallet, men blev ombygget 1637 af toldvisitør Christen Rasmussen Bødtker. Den velbevarede bygning med svalegang i gården sender straks tanker på rejse til de travle dage, da huset var et af de mange skibsklarerer-kontorer i Strandgade. Bygningen har siden 1995 fungeret som museum - Skibsklarerergården - og rummer nu mange originale tidstypiske møbler, redskaber med mere samt en fuldt møbleret klarerer-lejlighed på førstesalen. Strandgade 91 er blevet kåret til "Årets Hus" i Helsingør efter en nænsom og bekostelig renovering. Den er i dag udlånt til Helsingør Bymuseum, som har videreudlejet det gamle vaskehus i gården til Wiibroes mikrobryggeri, der producerer begrænsede mængder af skummende og velsmagende øl i forskellige aftapninger.

Stengade 55.
Gård og mellembygning,
nu nedrevet.

Frem til 1959 lå på hjørnet af Bjergegade og Stengade med adressen Stengade 55 et 12 fag langt gammelt bindingsværkshus i to etager. Det var fra Christian IV's tid. Det havde gennem årene huset alt fra passkriver Arentsens kontor til urmager Willumsens butik og sammes bolig. Men forfald og tidens krav om "moderne funktionalitet" betød, at bindingsværkshuset i 1959 blev nedrevet – ligesom nabobygningen Stengade 57 - og efter et par år havde Landmandsbanken fået lokalt domicil i en ny tre-etagers betonbygning på adressen. Husets øvre etager udlejedes til læger, advokater, assurandører med flere.

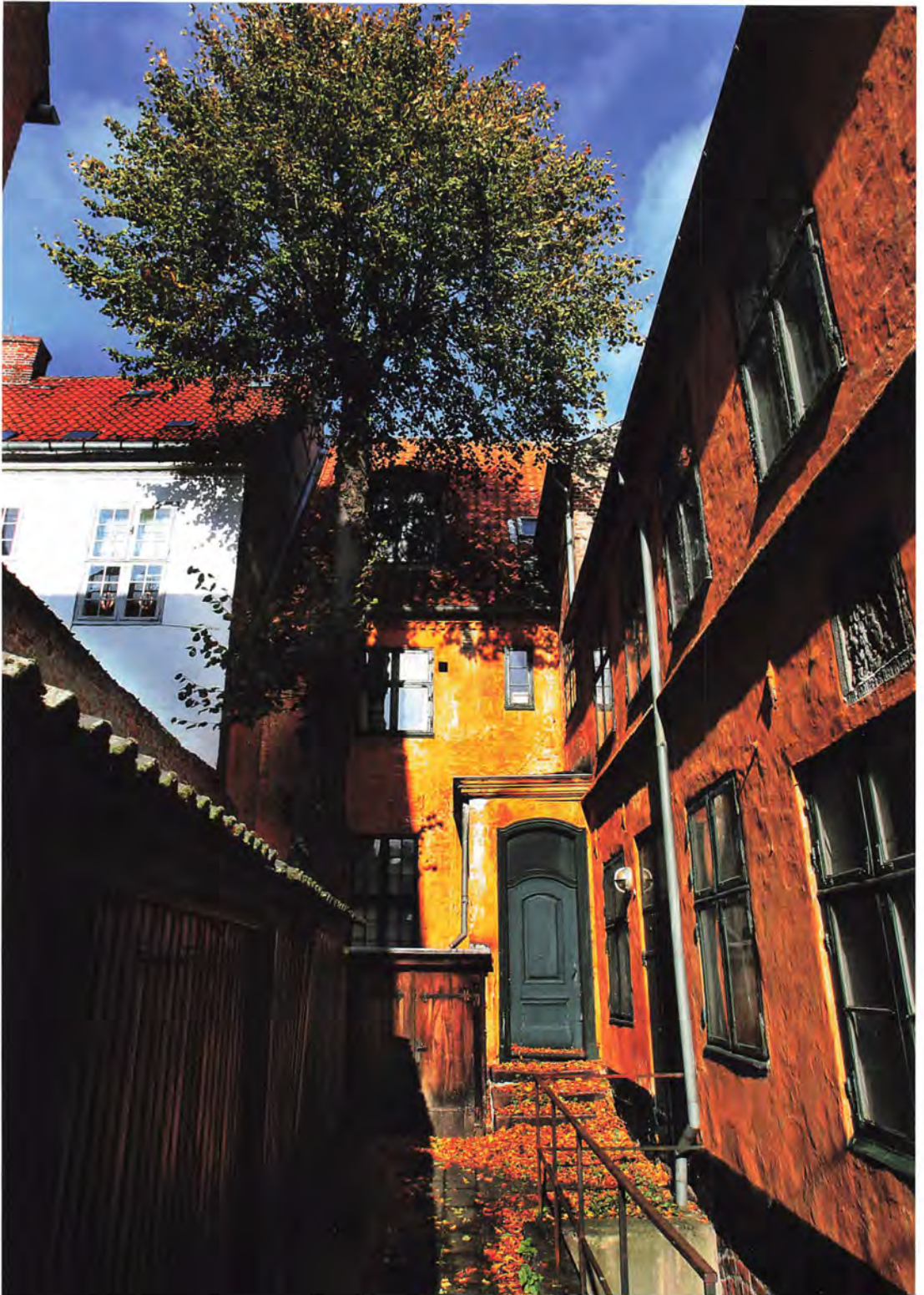

Stengade 66.
Gårdinteriør.

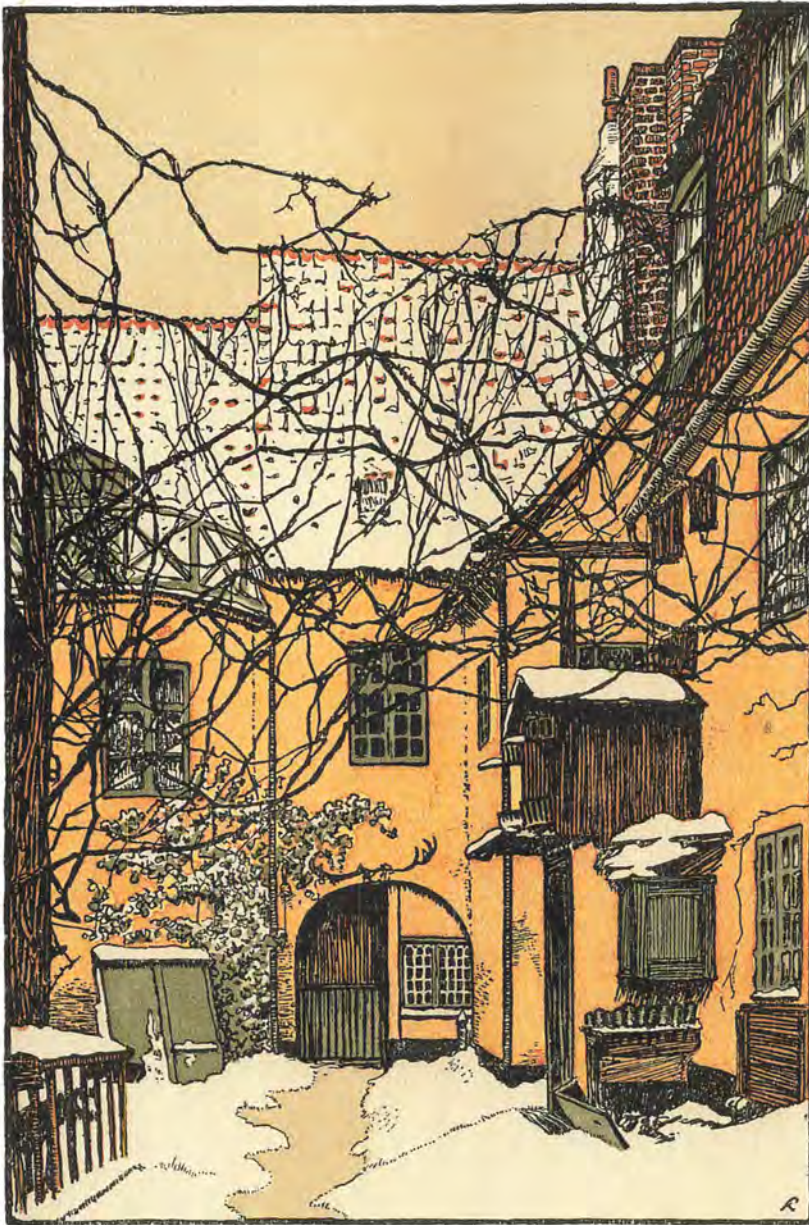

Fra Oxernes Gård, den senere „gamle toldgård” på hjørnet af Stengade 66 og Gl. Færgestræde. Huset rummer resterne af Helsingørs ældst bevarede hus opført 1459 af Kronborgs lensmand Johan Oxe. Efter en lang periode som administrationskontor for opkrævning af sundtolden, har bygningen blandt andet fungeret som købmandsgård for først Julius Meinckes Kolonialforretning og senere Nicolai Larsens Kolonial- og Vinhandel. Begge velrenommerede handelsfirmaer i Helsingør gennem årtier.

Gårdhave.
Hjørnet af
Brostræde og
Strandgade 77.

Helsingørs fine borgerhuse rummer ofte hyggelige gårdmiljøer, som kun få helsingoranere kender til. Men en lukket port er ofte indgang til en hel lille gårdhaveverden med borde, beplantninger, et træ, altaner, kældernedgang, cykelskjul med mere. Her er det Johan Kruses over 300 år gamle gårdmiljø set mod syd. Den gamle apoteksbygning ligger med adressen Strandgade 77, men den flotte hjørnebygning har også port-adgang fra Brostræde, skjult bag den udvendige trappeopgang.

Gårdparti
med dobbeltrappe
Strandgade 86,
nedrevet 1939.

Den Wrigthske Gård i Strandgade 86 var opført i 1791. Gårdpartiet rummede en stilfuld dobbeltrappe op til stueetagens søjleforhal. Huset blev revet ned i 1939 i forbindelse med bemærkelsesværdig karré-sanering efter hotelbranden i 1938. Nedrivningen af hele karréen mod det inderste af havnen gjorde Strandgades nordside-karré med det Claessenske Palæ samt Rasmussens, Spruncks og Den Fenwickske Gård meget synlig fra havnen. Først udlagde man pladsen til et aldrig opført hotelkompleks. I fremskridtets navn endte hvad man kan tænke har været en af de fineste og dyreste pladser i byen som tankstation og parkeringsplads. Husene man rev ned, var bestemt ikke dårligere end andre historiske huse i Helsingør, snarere tværtimod. Her lå en række elegante og smukke 1700-tals palæer bygget på indtægter fra den af søfarene så forkætrede sundtold.

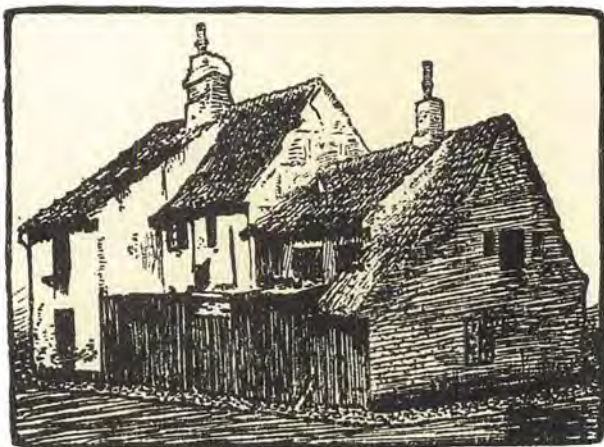
Gammelt lysthus
i Munkegade

Den lille Munkegade har sit navn fra det Sortebrødrekloster, der i begyndelsen af det 15. århundrede lå i området, og som var viet til St. Nicolaus. Klosteret er for længst borte, og den bindingsværksbygning, der senere blev bygget i Munkegade 2, er ligeledes revet ned. Dog har man sparet det lille pudsige grundmurede lysthus, som "alle i Helsingør har undret sig over". Dets lidenhed og rundede tegltag er måske medvirkende årsag til at skabe en respekt om den lille bygning, som sikrede dens overlevelse.

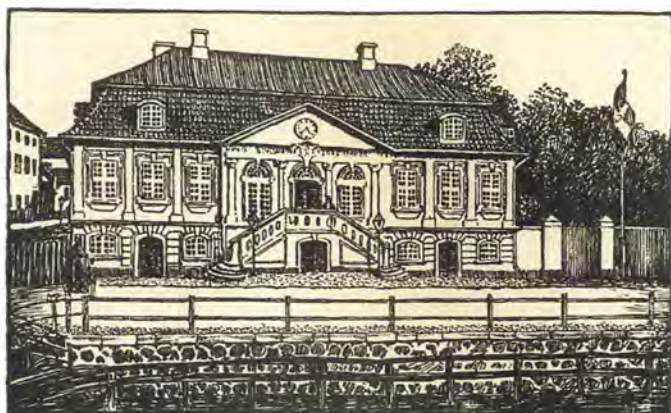

Ældre huse ved Sct. Olai Kirke,
Skt. Annagade. Nu nedrevne.

Gamle rønner i Sct. Annagade. De fungerede til op i 1900-tallet som slagterboder, og byens gamle torv overfor kaldtes derfor Slagtertorvet. Torvet er også benævnt som både polititorvet og rådhus-torvet efter øvrighederne i bygningerne rundt om torvet. Nu er disse rønner revet ned og retsvæsenet flyttet ud af byen. Rådhus-funktionen påtænkes også udflyttet indenfor en årrække.

Øresunds Toldkammer,
nedrevet,
nu Wiibroe Plads

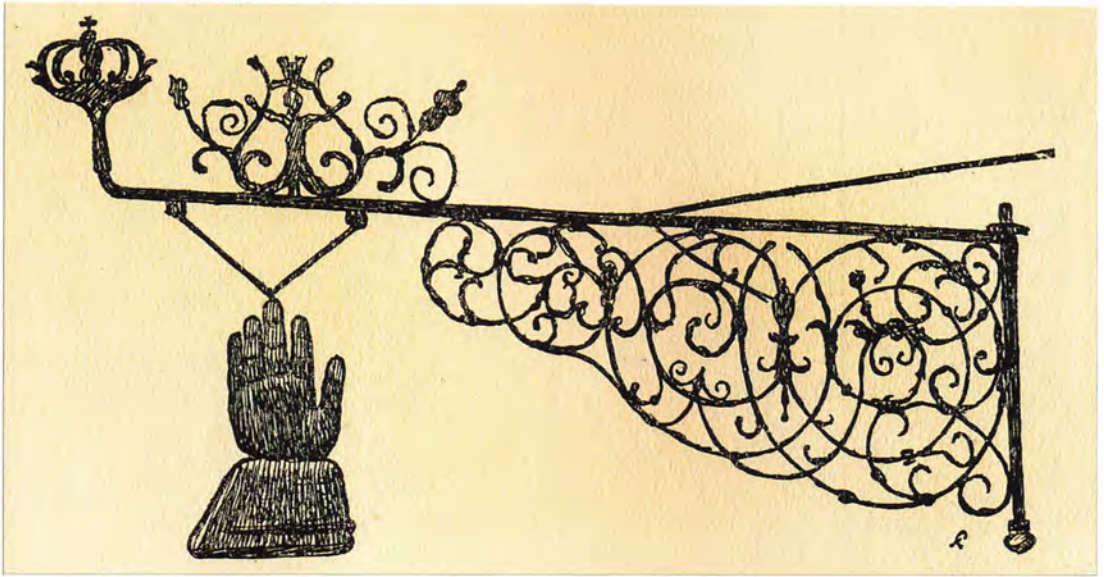
Øresunds Toldkammer, der lå for enden af Stengade på den nuværende Wiibroe Plads, blev revet ned kort efter sundtoldens ophævelse i 1857. Den imponerende bygning lå uheldigvis i vejen for en havneudvidelse, og med sundtoldens endeligt var den for så vidt overflødig, selv om den kunne have tjent nok så mange andre formål. Bygningen, der blev solgt til nedrivning, var fra 1740 og havde et mindre anlæg med en sandstensløve, der 1829-41 prydede et lille springvand. Pladsen er senere blevet afgravet, springvand og løve er igen kommet op, og selve torvepladsen omdøbt efter renoverings-sponsoren til Wiibroe Plads.

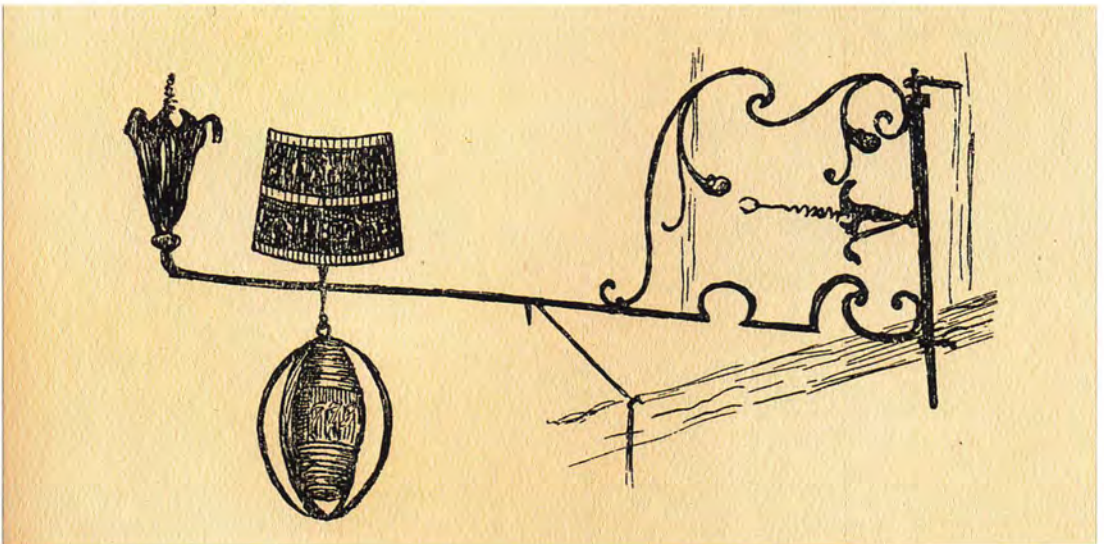
Eksempler
på nutidige
laugsskilte.

Handskemagerskilt fra Stengade.

Bødkerskilt fra Kongensgade.

Kunsthærdige og karakterfulde udhængsskilte viste i gamle dage vej til byens butikker, værksteder og kontorer. De enkelte laug havde deres egne skilte-typer og signalerne var naturligvis så klare, at selv usikre læsere med lethed orienterede sig i gadebilledet. Når de så skomagerens laugsskilt, var alle klar over hvad der gemte sig bag dør og vindue. Skikken synes at være lidt på vej tilbage, og rundt omkring i gadebilledet ses nyophængte skilte.

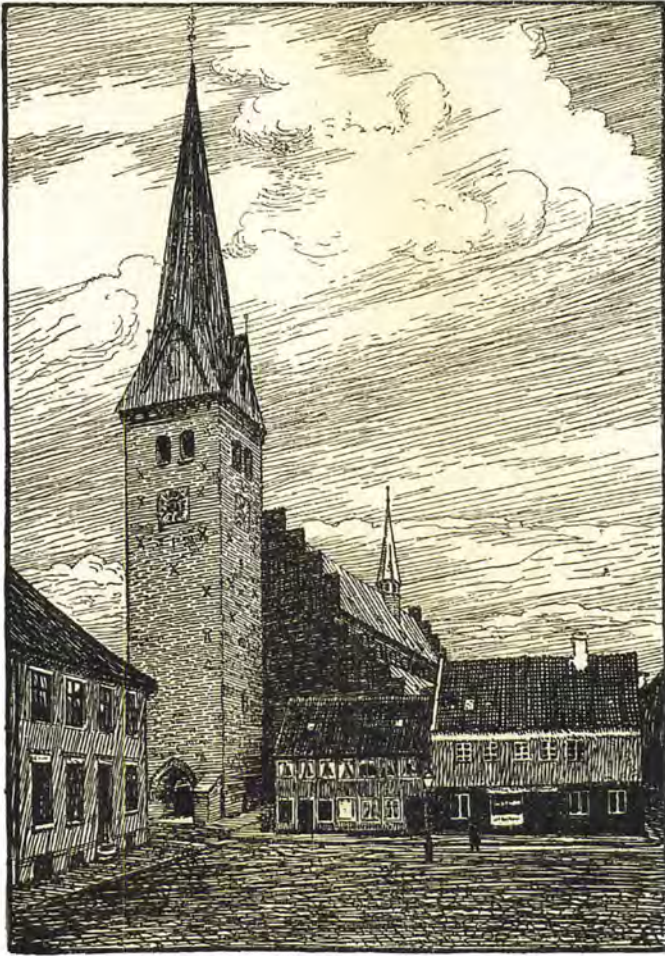

Der er tydeligvis langt fra tiden med sejlskibe og mindre sejldrevne fiskefartøjer med blot et par fiskere ombord til nutidens massive færgetrafik ind og ud ad havneindløbet i tyve-minutters drift, og med biler, lastbiler og tusindvis af passagerer ombord. Inderst i havnehjørnet lå engang de små både. Nu er de klogelig henvist til Helsingør Nordhavn, hvis ikke helt forvundet, ligesom husene bag dem, der alle blev revet ned efter branden i 1938. Her er nu parkeringspladsen med Danmarks bedste udsigt. Selve Helsingør Havn står nu overfor endnu en forandring i forbindelse med etableringen af von Scholtens Ravelin, med omdannelsen af de gamle værftsbygninger til såkaldt Kulturværft og med det kommende Søfartsmuseum bygget i den gamle værftsdok. Skt. Olai kirkespir troner som det eneste gennemgående over omskiftelighederne.

Skt. Olai Kirke og
Buxtehudes hus
set fra Slagtertorvet

Skt. Olai Kirke er både byens ældste og største kirke. Dele af kirken, der i dag har status af domkirke, stammer fra det 13. århundrede. Bortset fra tårnets underdel og midterskibets nordlige mur skriver den nuværende kirke sig fra omkring 1470-1520. Kirkens værnehelgen er den norske kong

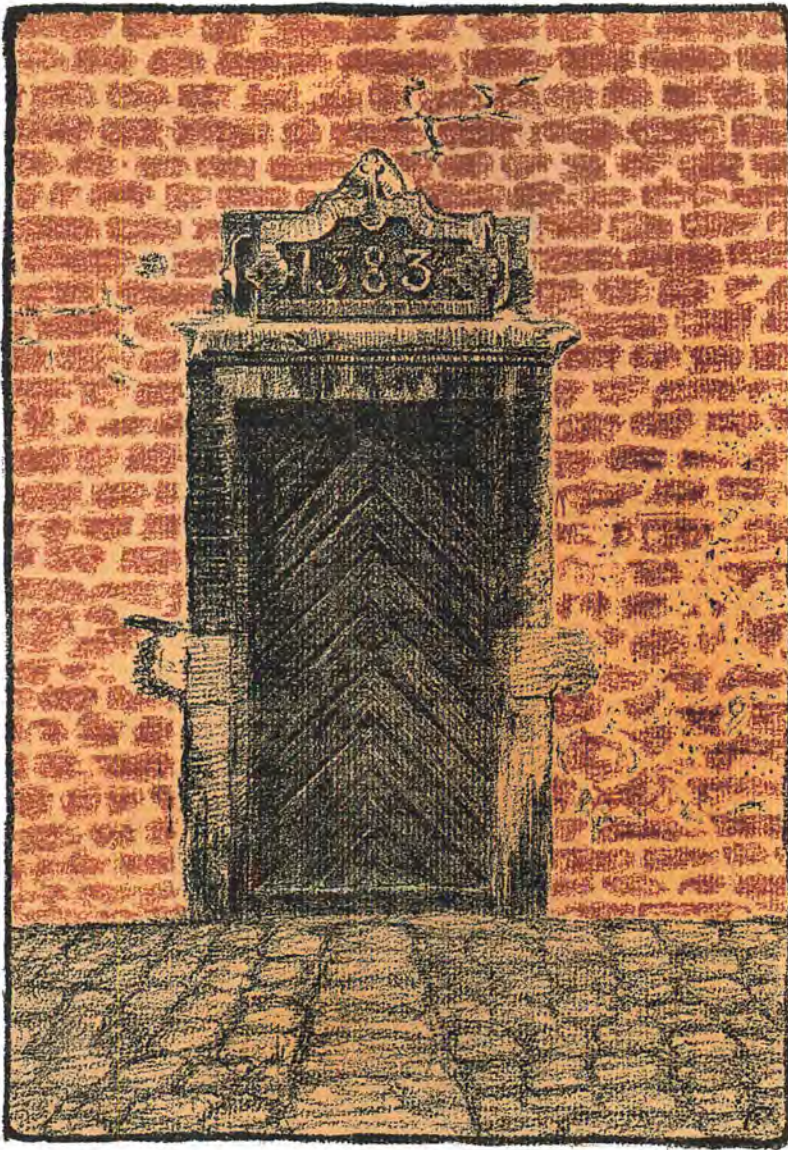
Olav den Hellige, som faldt i slaget ved Stiklestad 1030. Hans billede ses i et sandstensrelief over den udvendige dør i midterskibets gavl.

I den gamle politistation i Sankt Annagade 6 foran kirken boede engang den europæisk berømte komponist og organist Diderich Buxtehude (1637-1707) med sine forældre. Faderen var også organist og "orgelmesterens residens", som huset omtaltes, var den beskedne ramme om organistfamiliens liv under deres virke ved Skt. Olai og Sct. Mariæ kirker. D. Buxtehude arbejdede en kortere tid også i Maria-kyrckan i Helsingborg indtil det dansk-svenske nabolikab endte i krig. Han fik senere en fast og stor stilling ved Lübecks Maria-kirke, hvorfra han over det meste af Europa skabte sig et navn som sin tids orgelmester. Både komponisterne G.F. Händel og J.S. Bach besøgte deres ældre inspirator og lærer i Lübeck. Bach vandrede 300 km til fods for at besøge ham. Fra tiden i Helsingør kendes med sikkerhed Buxtehudes charmerende kantate "Aperite mihi portas justitiae".

Skt. Olai Kirke.
Dør i kirketårnet.

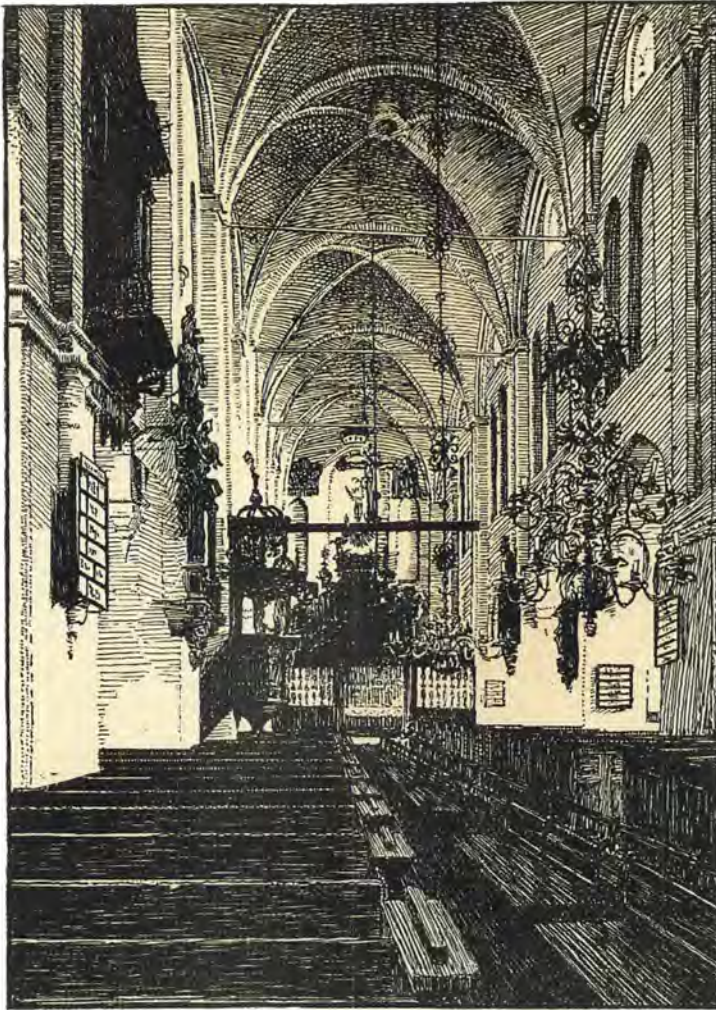

Oprindeligt havde Skt. Olai kirketårn såkaldte trappegavle som afslutning. År 1613-14 fik kirken omsider spir på, efter at man i den sene middelalder havde forhøjet tårnet. Men hen ved 120 år senere i 1737 blæste spiret ned, og tårnet fik efterfølgende lov at stå uden spir helt indtil 1808, hvor man forsynede det med det nuværende slanke spir. Selve kirken er både inde og ude fuld af historie, uanset hvor man ser hen. Her er det årstallet 1583 over den lille dør på sydsiden, der trækker opmærksomhed. Det vides dog ikke sikkert, hvorfor det står der, måske en mindre ombygning eller istandsættelse af tårnopgangen.

Skt. Olai Kirkes indre.

Skt. Olai kirke er færdigbygget i 1559, men dens historie går tilbage til 1200-tallet, hvor den var en mindre landsbykirke. Ombygninger og tilbygninger har naturligvis gjort kirken til det, vi oplever i dag. Kirkerummets højde og dybde og det rige udstyr imponerer. Kirken byder på et prægtigt korgitter, den forgyldte altertavle udført i 1662-65 på Lorents Jørgensens værksted, smukke malm- og messingkroner, en udskåren skranke om døbefonten og en lang række gravskrifter - epitafier - og mange gamle malerier. Kirken blev renoveret 2000-2001, og man åbnede da en række af de indre gravkamre, og enkelte kisters indhold blev undersøgt af konservatorer fra Nationalmuseet. Det viste sig, at ligene var særdeles velbevarede, og undersøgelserne har angiveligt været værdifulde set fra et nationalmusealt synspunkt. Kirkens nylagte gulv med varme består af beton og munkesten, og skal sikre gravfreden i al fremtid.

20 S.e. Trinit.
279
16
27
274
-
7

20 S.e. Trinit.
279
16
27
274
-
7

20 S.e. Trinit.
279
16
27
274
-
7

Skt. Olai Kirke.
Træskulptur
fra kor-skranken.

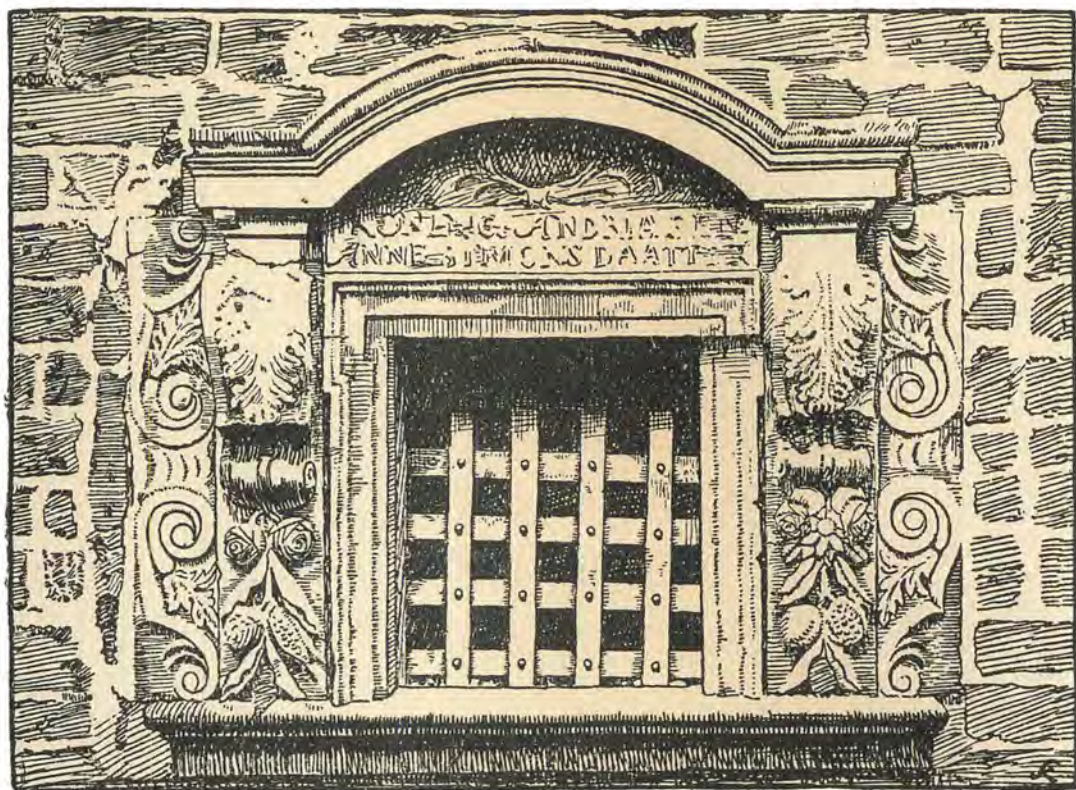

En rigt udskåret skranke mellem midterskibet og koret med 76 messingbalustre. Træskærerarbejdet i såkaldt brusbarok er ifølge kirkeregnskaberne udført af Claus Brameyer i Helsingør, der "i 1655 afsluttede sit af peståret 1654 afbrudte arbejde".

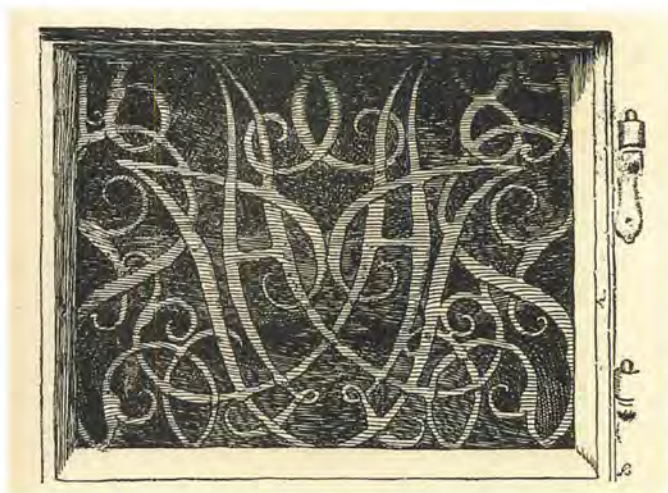

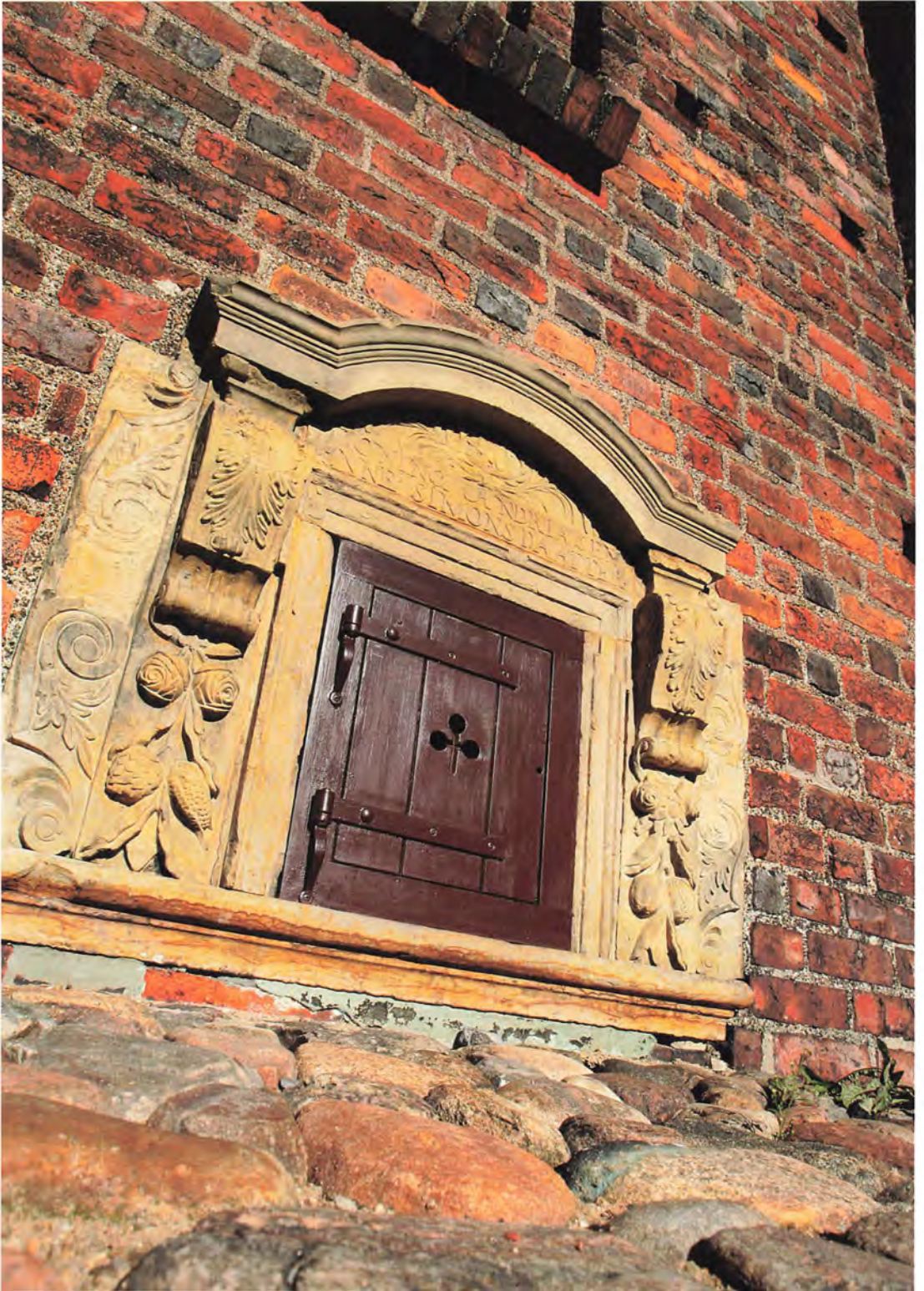
Skt. Olai Kirke.
Gravminder.

Skt. Olai Kirkes ydermure rummer åbninger, der fører ind til gravkældrene under kirkens gulv. Disse åbninger er udsmykket og fremstår i sig selv som en slags gravminder. Her ses et fra kirkens sydmur med indskriften:

Køning Andriasen
Anne Simons Daatter

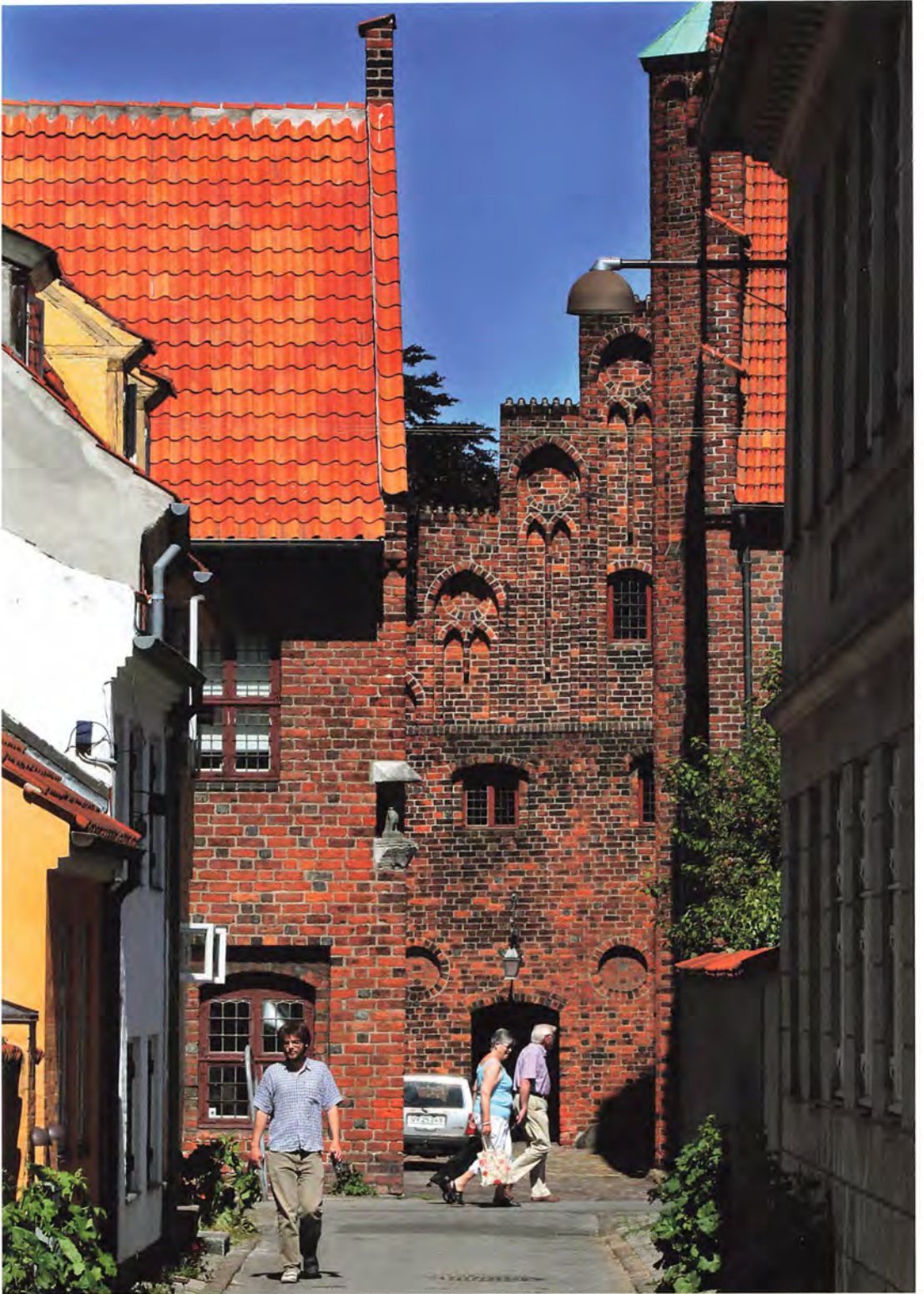

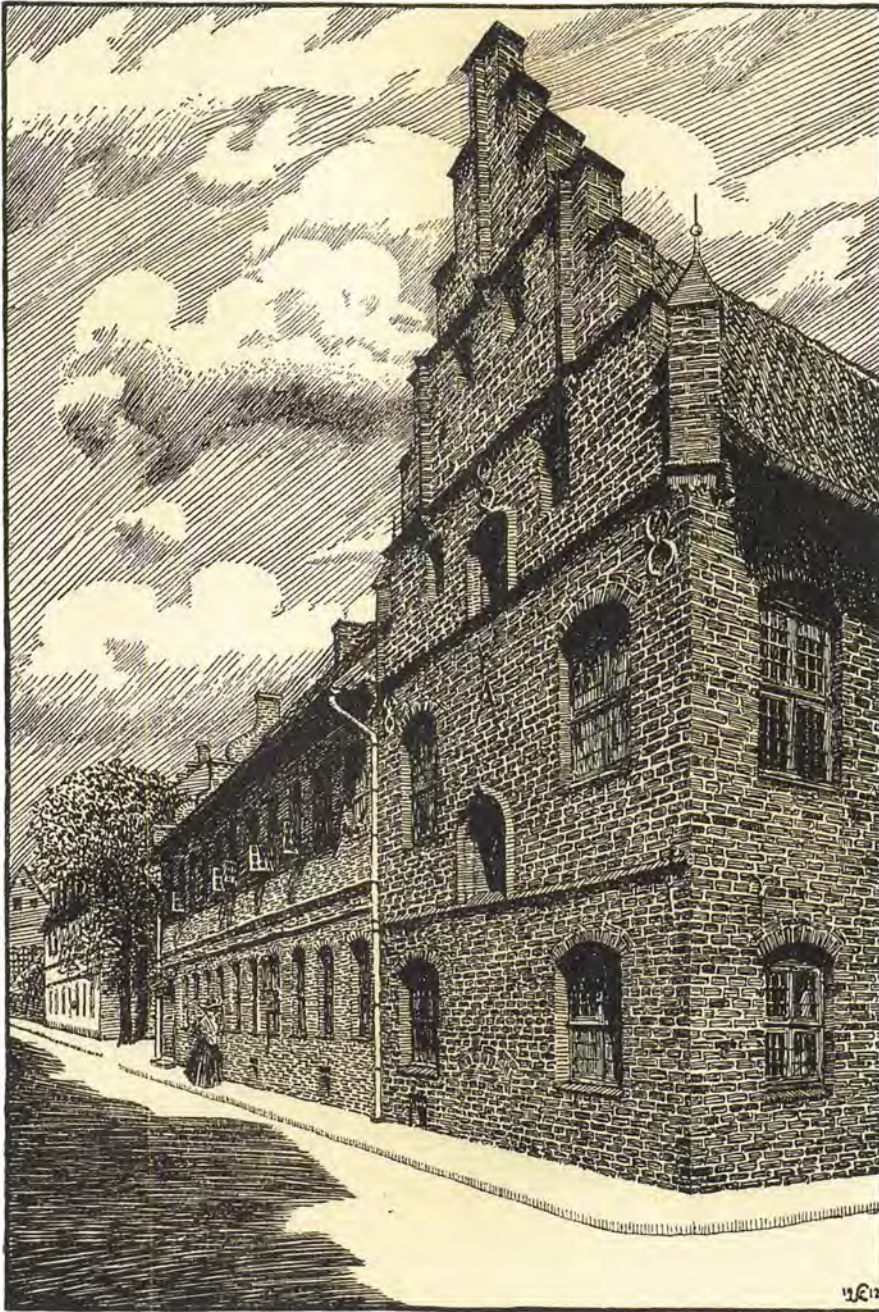

Karmeliternes Sygehus
set fra Kirkestræde.
I baggrunden en gavl
på Klosteret.

Kirkestræde hører til den eksklusive gruppe af mindre gader i Helsingør, men absolut også til de hyggeligste. Afhængigt af fra hvilken side man ankommer, lægger søsterkirkerne Sct. Olai og Sct. Mariæ baggrund til rutens horisont. Her ses Karmeliterklostrets vestre længe og Sct. Mariæ kirke til højre, mens man til venstre ser lige ind i østenden af Karmeliternes sygehus, hvis ældste del er fra 1516 og opført af munke "til syge udlændske skibsfolk til ro, lise, hjælp og trøst". På gavlen - et par meter oppe - ses den tomme helgen-niche, der er den eneste af sin art på en gammel dansk bygning. Måske stod der i sin tid et helgen- eller Jomfru Maria-billede i nichen? Karmeliterhuset blev ved reformationen i 1537 solgt, og køberen indrettede en hestemølle. Allerede 1550 købte slotsherren på Ørekrog, Herluf Trolle, bygningen, og Trolle skænkede elleve år efter bygningen til byens latinske skole. I 1630 overtog Helsingør by den og indrettede den som fattiggård. I nyere tid har Helsingør Kommune haft bibliotek på stedet, og senere har Helsingør Bymuseum fået husly i det historiske "gamle sygehus".

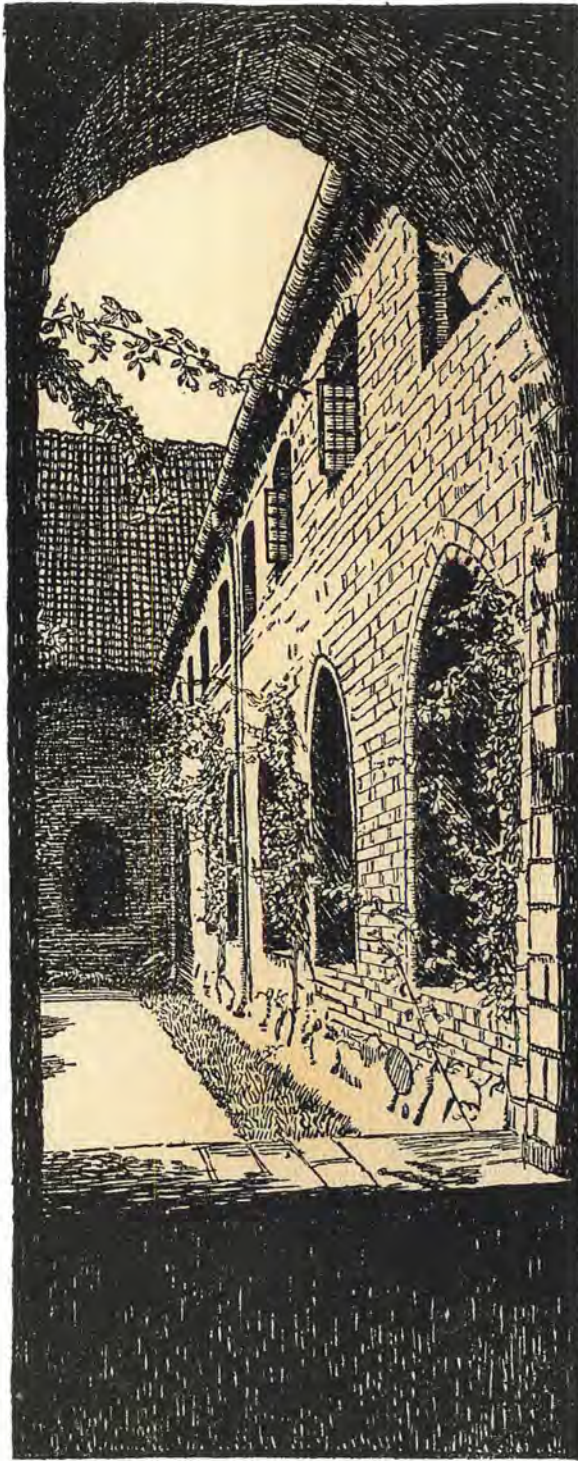
Karmeliternes
Sygehus.
Vestgavlen
og Peder
Brahes Gård.

Fra 1561 til 1587 fungerede Karmeliterhuset som ramme for Helsingør Latin Skole. Huset forfaldt stærkt i de 26 år. Man fik kgl. tilladelse til at sælge det til Peder Brahe til Krogsholm i Skåne, der i sin tur ombyggede huset i nederlandsk bygningsstil. Peder Brahe og hans hustru Margrethe Gøye rejste omkring 1590 endnu en fløj i nederlandsk stil.

Karmeliterklosteret.
Fraterhaven.

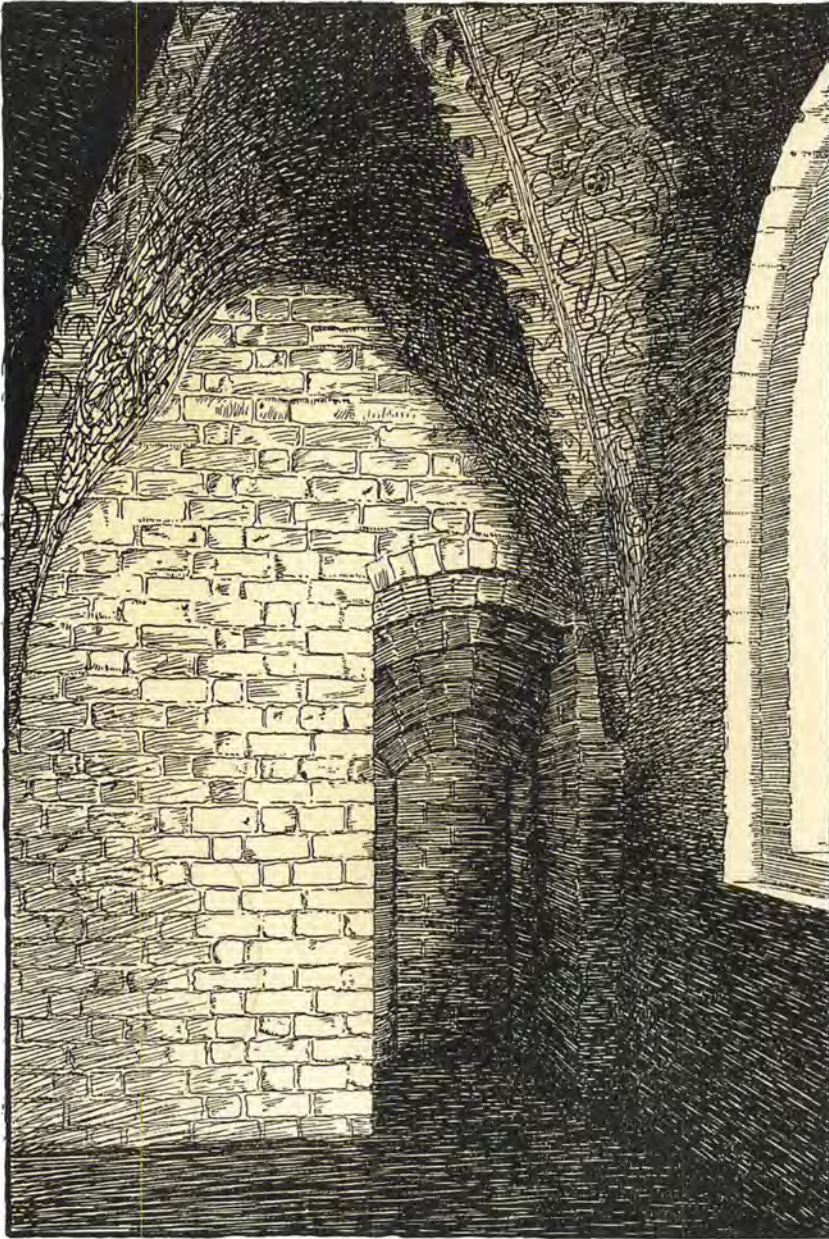
Hvidebrødrene kaldtes de tiggermunke, der kom til Danmark på foranledning af kong Erik af Pommern. Han skænkede dem byggegrund i Helsingør, hvor de fra 1430-1500 byggede Karmeliterklosteret, Vor Frue Kloster. De oprindelige bygninger nedbrændte dog 1450; og først omkring år 1500 stod den nye klosterbygning færdig. Efter reformationen har klosteret siden 1541 været benyttet til dels skole, dels som et hospital og fattiggård for gamle mænd og kvinder. Med sine fire længer, hvoraf Sct. Mariæ-kirken udgør den ene, omslutter det den fredelige fraterhave, engang munkenes begravelsesplads, men nu en hyggelig gård med træer i midten omkranset af munkegangens buer.

I 1819 blev Sct. Mariæ Kirke den ene af byens dengang to sognekirker. Men først i 1851 ophørte de tyske gudstjenester i kirken. Klosteret fortsatte som hospital og fattiggård op til 1916, hvor de sidste beboere flyttedes ud til byens nye alderdomshjem.

Kirken rummer mange af sine oprindelige kalkmalerier og et interiør, der for store deles vedkommende er skænket kirken på Frederik II's tid. En stor attraktion er kirkens renoverede orgel, der stammer fra 1662-63, hvor kirkens organist var den senere berømte komponist Diderich Buxtehude.

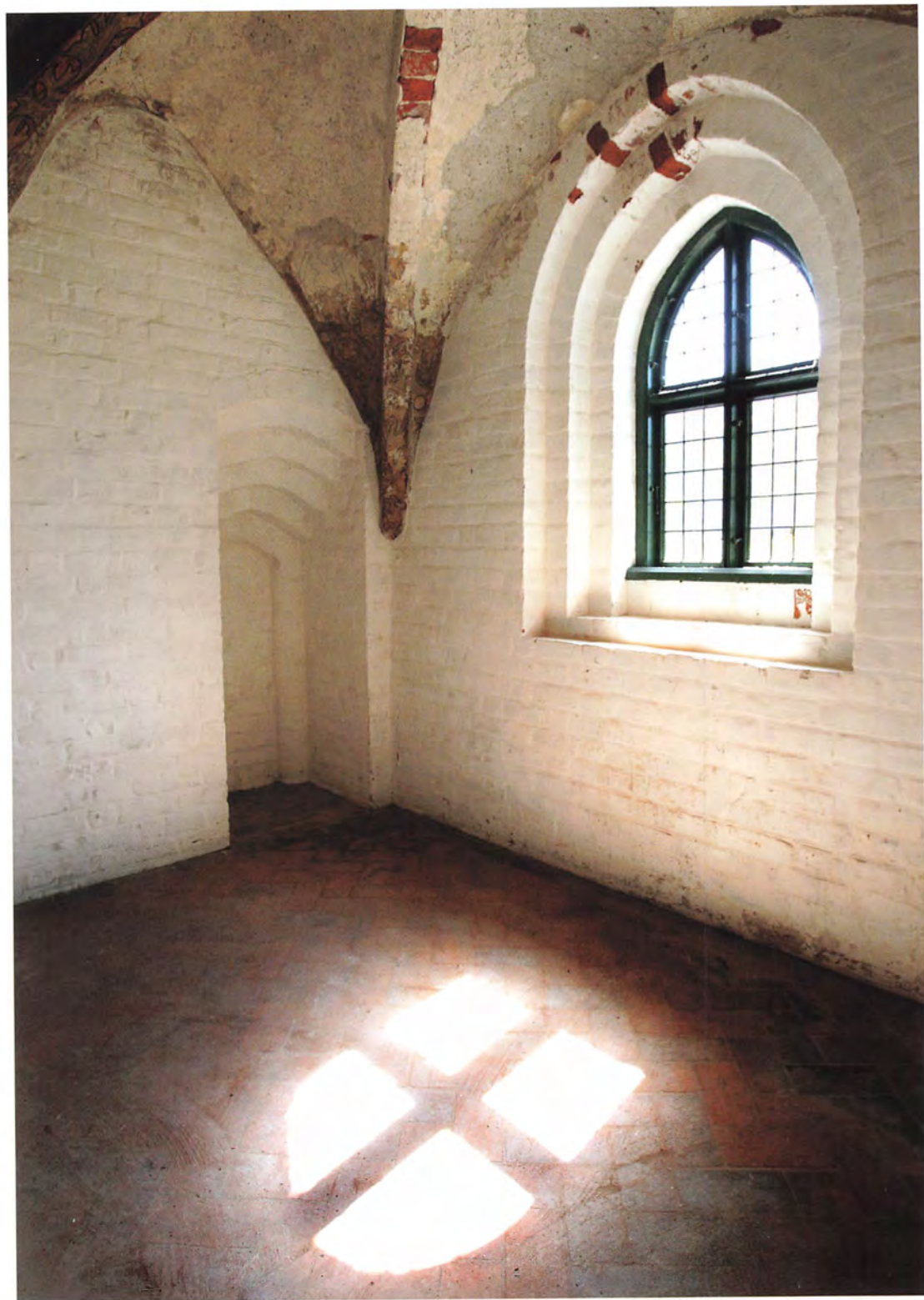

Karmeliter-
klosteret.
Det nordvestlige
hjørneværelse.

Klosteret rummer smukke hvælvede rum, hvor sagnet vil, at der i et af dem ligger en flise uden inskription, der dækker over Dyvekes grav. Enestående og smukke kalkmalerier findes overalt i klosterets rum, men desværre er nedbrydningen af kalk og farver svær at stoppe. Man forsøger sig i disse år med elektrisk påvirkning for at standse opløsningen. I Lazarussalen og i Musiksalen i østfløjen har man ved restaurering bevaret en del af de mest interessante gamle kalkmalerier.

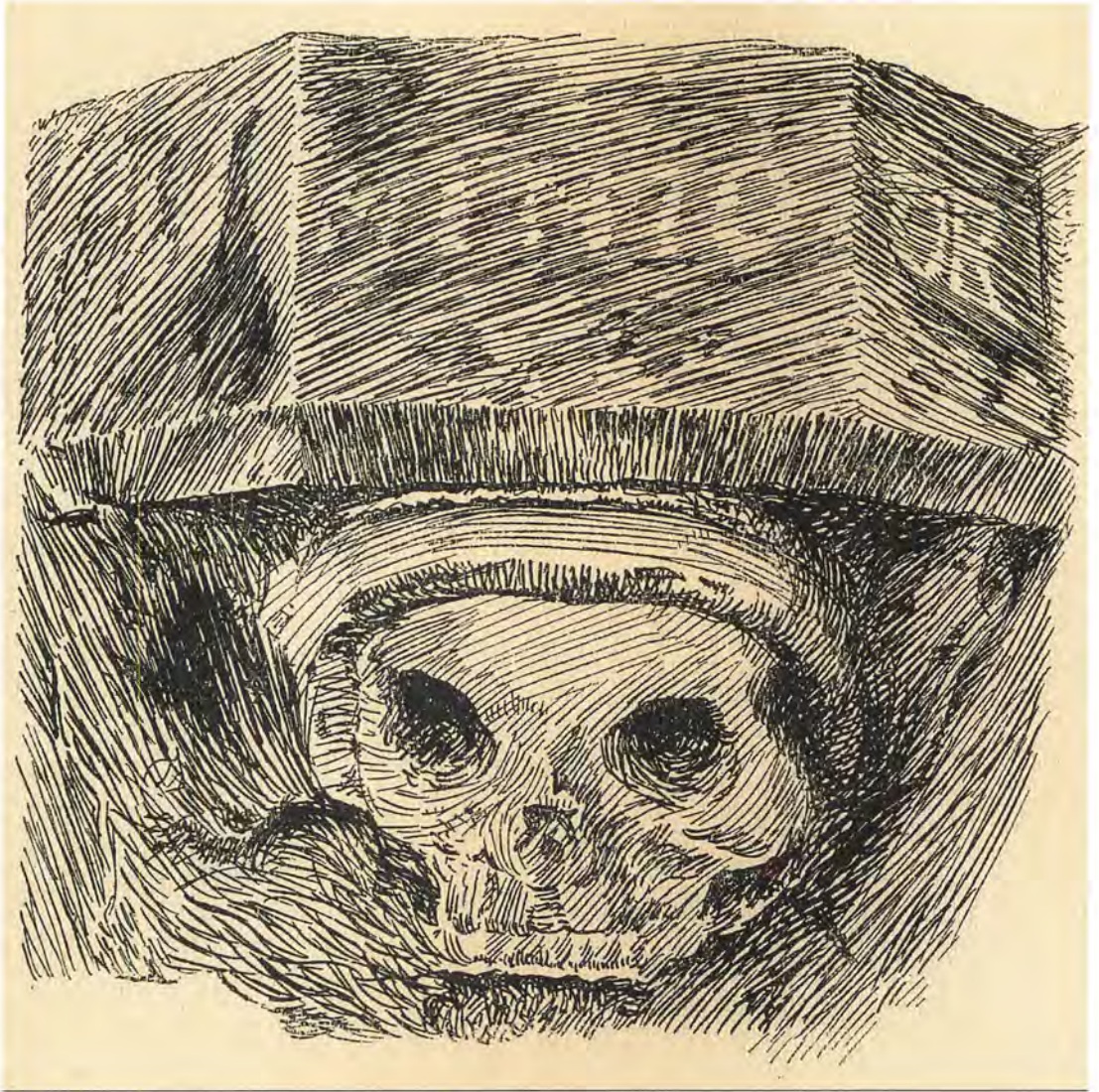

Karmeliterklosteret.
I Kapitelsalen ses
kirkevæрге og
tidl. slotsforvalter
på Kronborg,
John Zilmer.

En af de smukkeste sale i klosteret er Kapitelsalen, hvor loftet bæres af fire fag såkaldte stjernehvælvinger. Der er sandstensmedaljoner med religiøse symboler og adelige våbenmærker. Klosterets velgører var den rige adelsmand Povl Laxmand, der fra 1482-1493 var lensmand på Krogen, det senere Kronborg Slot. Han blev myrdet i 1502 på Højbro Plads i København. Laxmands gaver til klosteret var grunden til, at kirke og munkegange kunne genopføres efter branden i 1450. Hans lig blev stedt til hvile under en nu forsvunden gravsten i kirken. Før restaureringen var Kapitelsalen - Laxmandsalen - kirkesal for hospitalslemmerne.

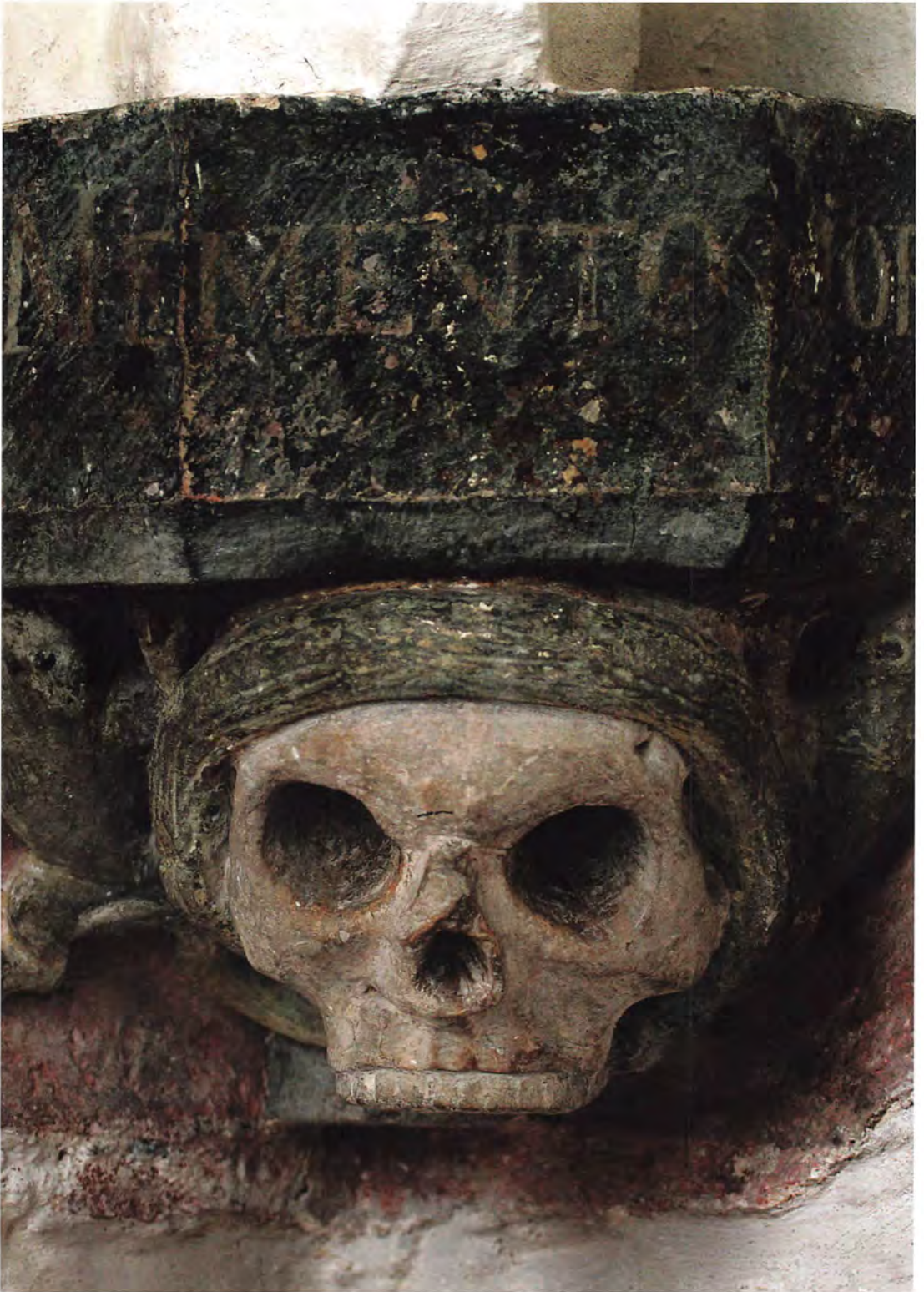

Karmeliterklosteret.
Stensulptur i Kapitelsalen.

Sengotiske sandstensskulpturer i Kapitelsalen bærer hvælvingsribberne i salens fire hjørner. Det grinende dødningshoved med snogen, der omslynger det, og de to frøer på siden danner en kraftig modsætning til den tilsvarende figur i salens modstående hjørne: hovedet af en fed mand med et angstfyldt blik.

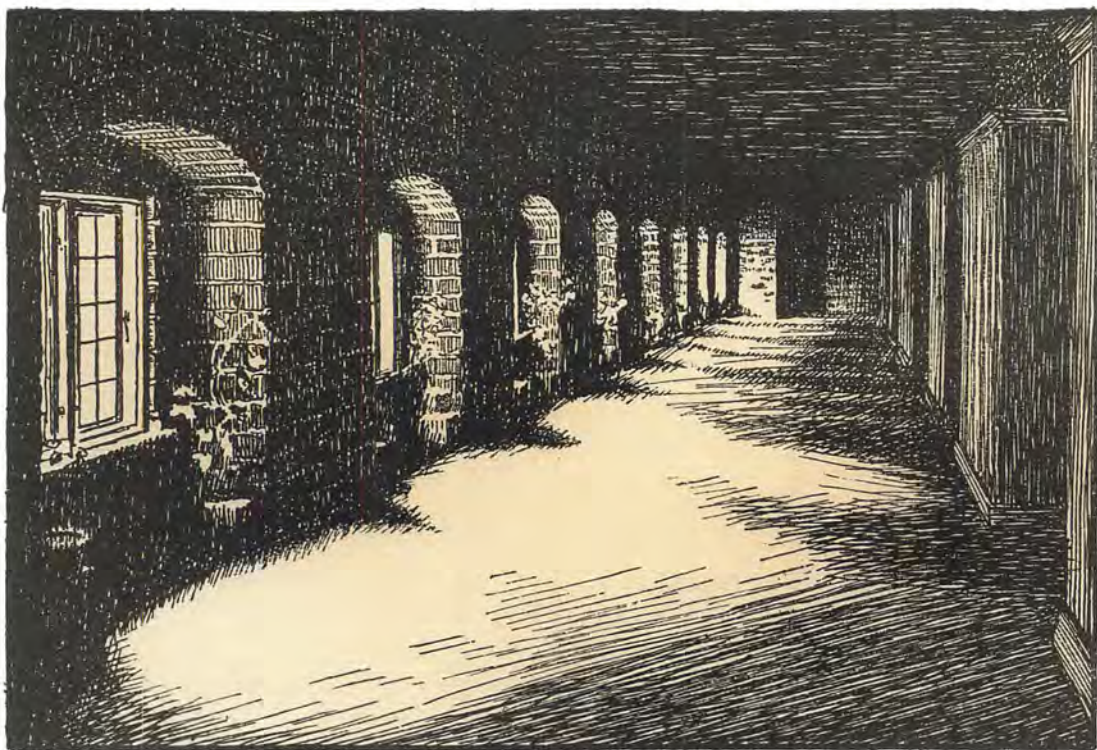
Karmeliterklosteret.
Stensulptur
i Kapitelsalen.

Den lille mand, der sniger sig bort, mens han hæver en omvendt spand eller kurv og ved en uhøvisk, men udtryksfuld optræden med den venstre hånd spotter dem, som han måske har berøvet spanden eller dens indhold. Billedet er vel, som de tre andre i salen, tænkt som en alvorlig advarsel til klosterfolket iblandet grovkornet humor.

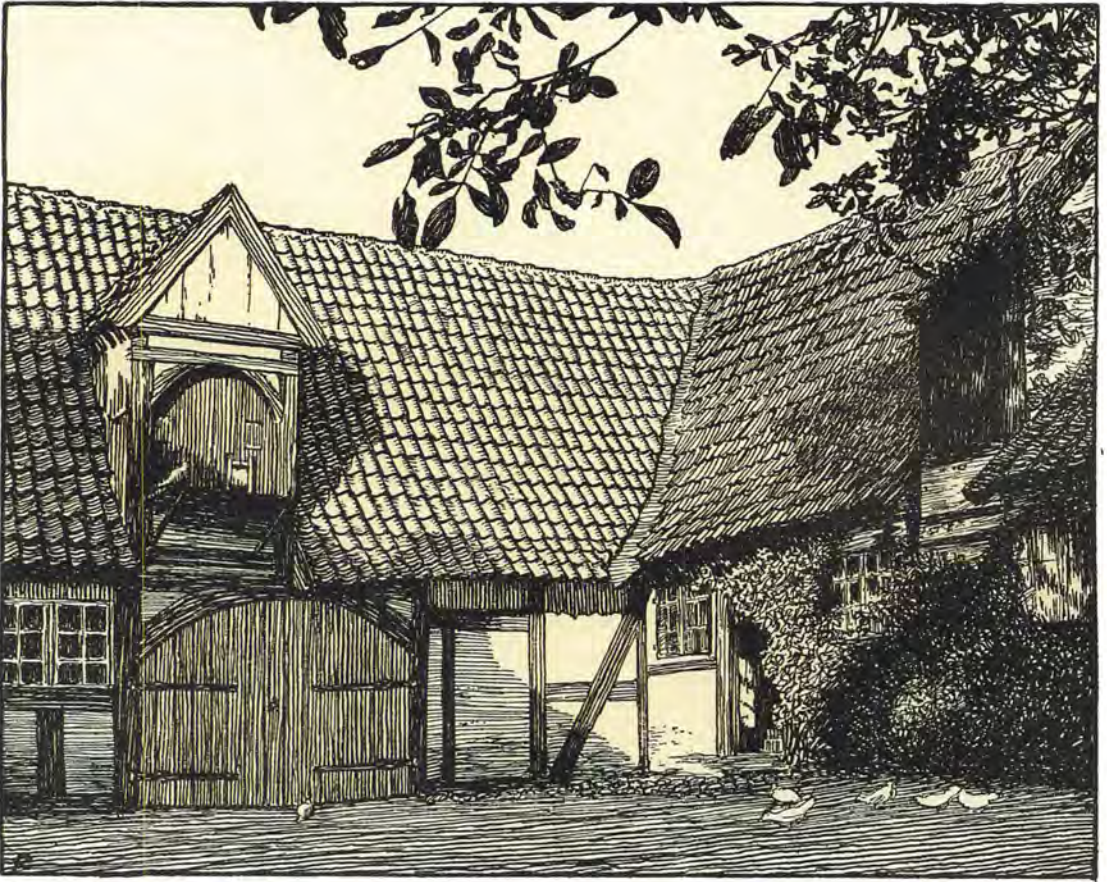

Karmeliterklosteret.
Gang i det øvre stokværk.

Efter klosterets istandsættelse blev stuerne på øverste etage både brugt som sygestuer og bolig for ældre, fattige mennesker. I modsætning til de overhvælvede rum i stueetagen har disse rum flade bjælkelofter og dybe vinduesåbninger. De sidste faste beboere flyttede fra klosteret til et nyt alderdomshjem i 1916.

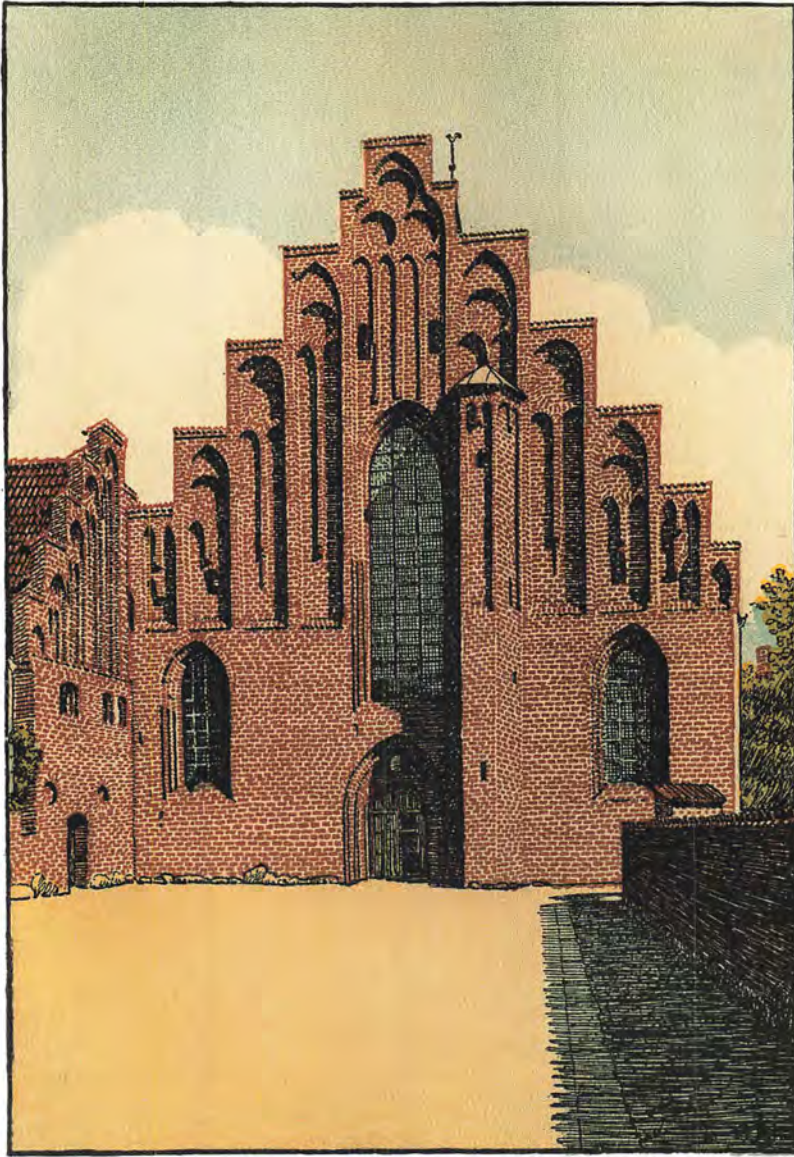

Karmeliterklosteret.
Gamle udhuse.

Rundt om selve klosterbygningerne lå gårdhuse med grønne arealer med træer og blomster. Disse haver med lave gamle udhuse, de rødmaledede egebjælker, der bærer de overbegrøede teglstenstage og larmen fra Helsingør Skibsværft og den travle by lige udenfor, har kun forhøjet idyllen. Nu er skibsværftet desværre borte, men den travle by er her stadig ligesom de i 1995 smukt restaurerede bygninger, der er i Helsingør Stifts eje. Her er det den tidligere bispebolig, hvor også hospitals- og klosterforstanderen engang havde bolig. Huset er fra 1736.

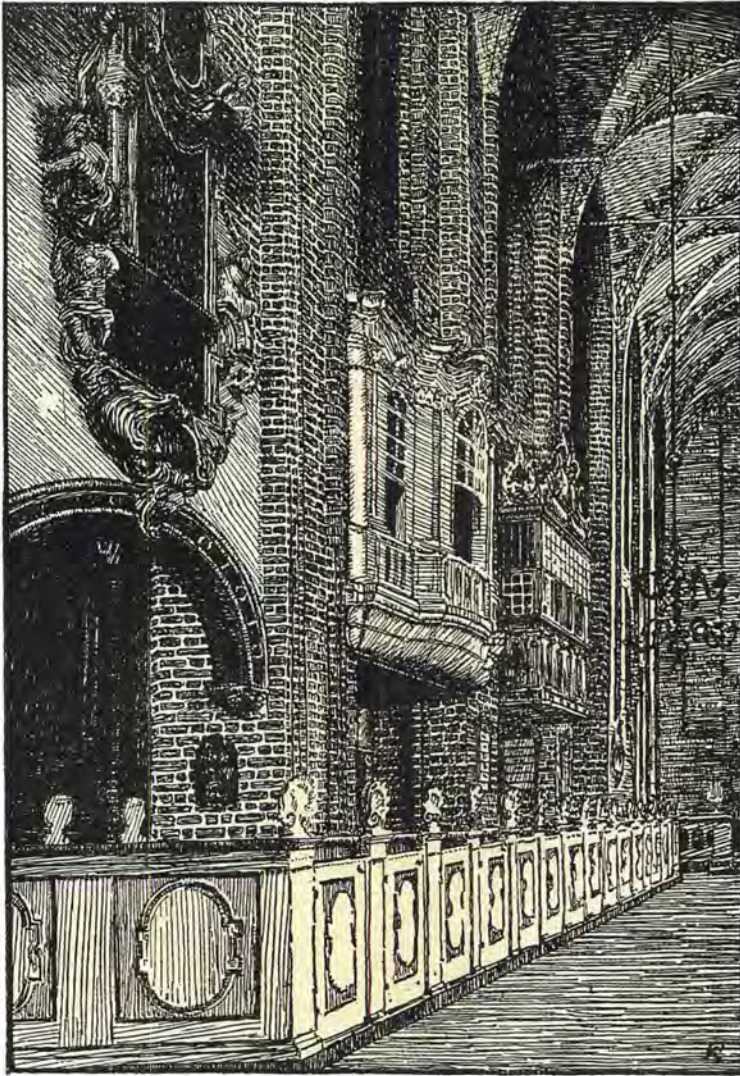
Sct. Mariæ Kirke.
Vestgavl.

Sct. Mariæ Kirke er en helt særlig prydd for Helsingør. Opført i slutningen af det 15. århundrede ligesom nabobygningerne, klosteret. Kirken har lykkeligvis været forskånet for senere tiders trang til at lave større ændringer og tilbygninger. Kirken står derfor nu med sin oprindelige taghøjde, sine spidsbuede vinduer og med de karakteristiske kamtakkede gavle med prægtige blindinger. Absolut et af de smukkeste eksempler på senmiddelalderlig gotik, ikke kun i Helsingør, men i Danmark. Indgangen til klosteret ses til venstre. Det gamle sygehus, det nuværende Helsingør Bymuseum ses til højre.

Sct. Mariæ Kirkes
indre.

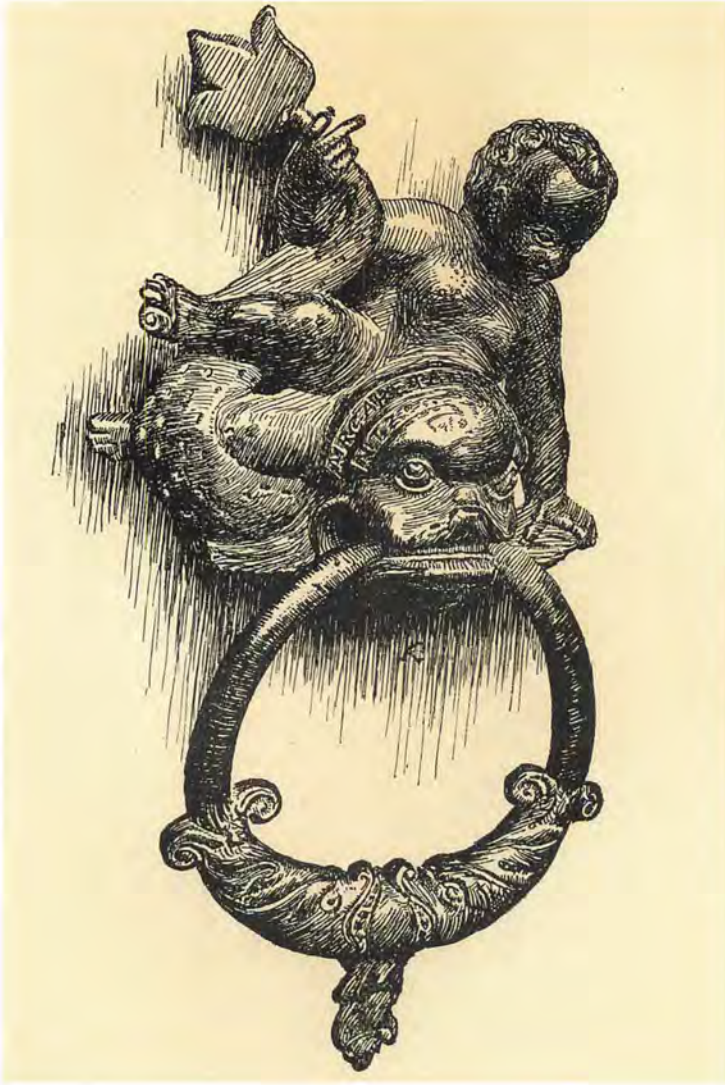
I begyndelsen af det 19. århundrede gennemførtes en omfattende renovering af Sct. Mariæ kirke. Målet var blandt andet at føre kirkens unikke indre tilbage til det oprindelige udseende. Da man i den forbindelse fjernede hvidtecalc på murene, opdagede man en række enestående kalkmalerier fra slutningen af det 15. århundrede. Kirken rummer stadig mange gravskrifter - epitafier - samt ligsten, den ældste med årstallet 1448. I 1576 fik byens tysk-nederlandske menighed overladt kirken, og længe holdt man kun gudstjenester på tysk i kirken. Så sent som 1851 ophørte denne skik. I Helsingørs gyldne tid dannede Øresunds-toldkammerets embedsmænd, de kongelige betjente på Kronborg og garnisonens officerer kernen i „den tyske kirkes” menighed. Kirken høres stadig benævnt sådan.

Sct. Mariæ Kirke.
Dørhammer
på vestgavlen.

Sct. Mariæ Kirkes hovedindgang er gennem portalen i vestgavlen. Døren har en usædvanlig bronzedørhammer hængende. På hovedet af havdyret, der i munden bærer "hammeren", står teksten:

Margareta Seel Loren - Ntz Michel Sohn

I et tredje bånd ses et halvt udvisket årstal, muligvis 1650. Man kan tænke, at dørhammeren er skænket til kirken af den Margareta Lorentz, der er begravet på „S. Johans Kirkegård” ved kirkens søndre mur den 15. maj 1688. Hun var muligvis enke efter toldskriver Lauritz Michelsen, der virkede i Helsingør cirka 1635 og to gange var gift med kvinder, der hed Margarete til fornavn.

Kronborg.
Kronværksporten.

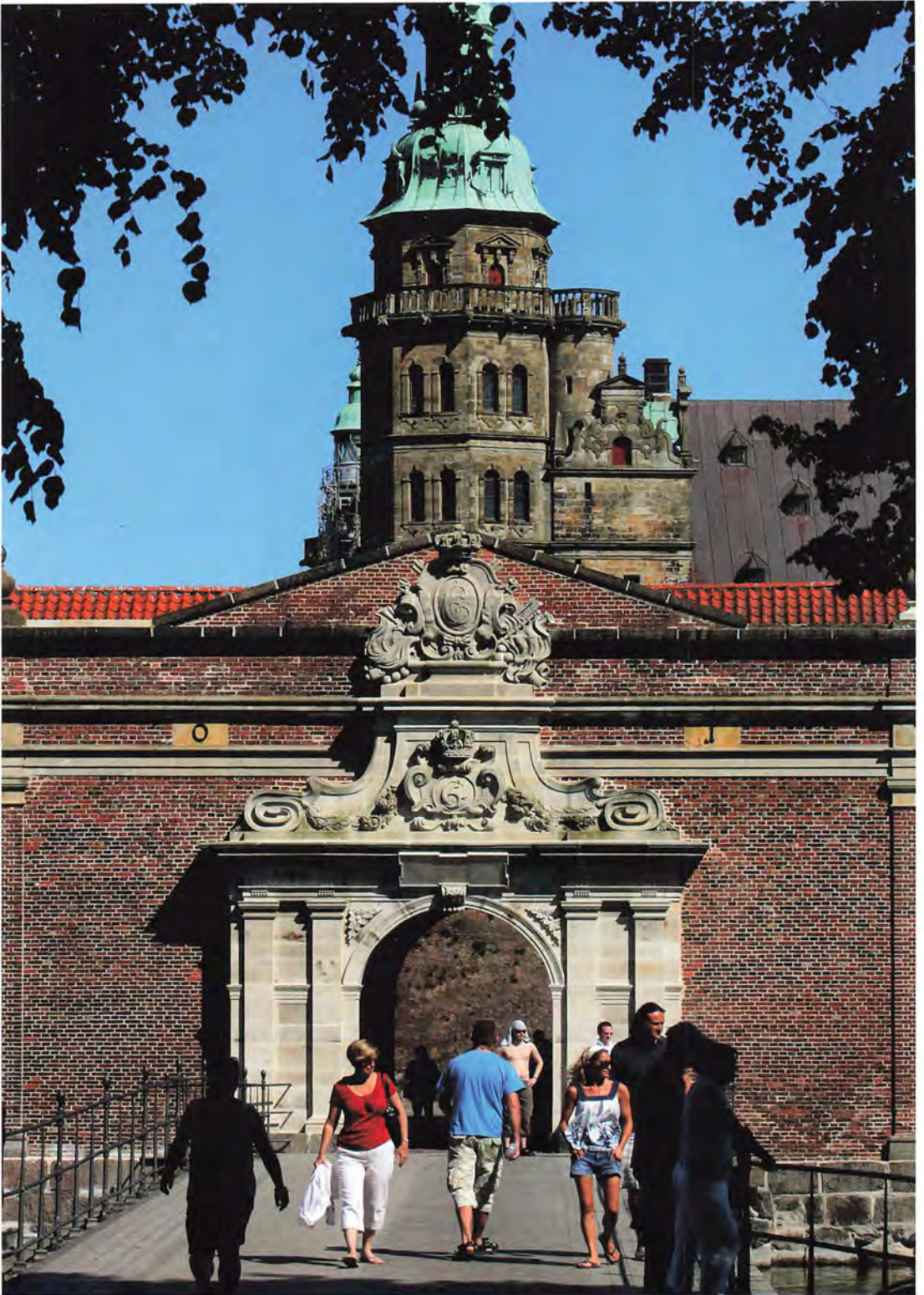
Kronborg Slot er skilt fra fæstningens glacis og omgivende land af to mægtige voldgrave og ved tredobbelte volde. Hovedindgangen til slottet sker gennem denne pompøse port på Kronværket – en port der for nylig har gennemgået en både årelang og bekostelig reovering. Over porten, der bærer årstallet 1690 og både Christian

V's og øverst Christian VI's navnetræk, står følgende rimede og indbydende indskrift af digteren Thomas Kingo. Den er skrevet på en stentavle.

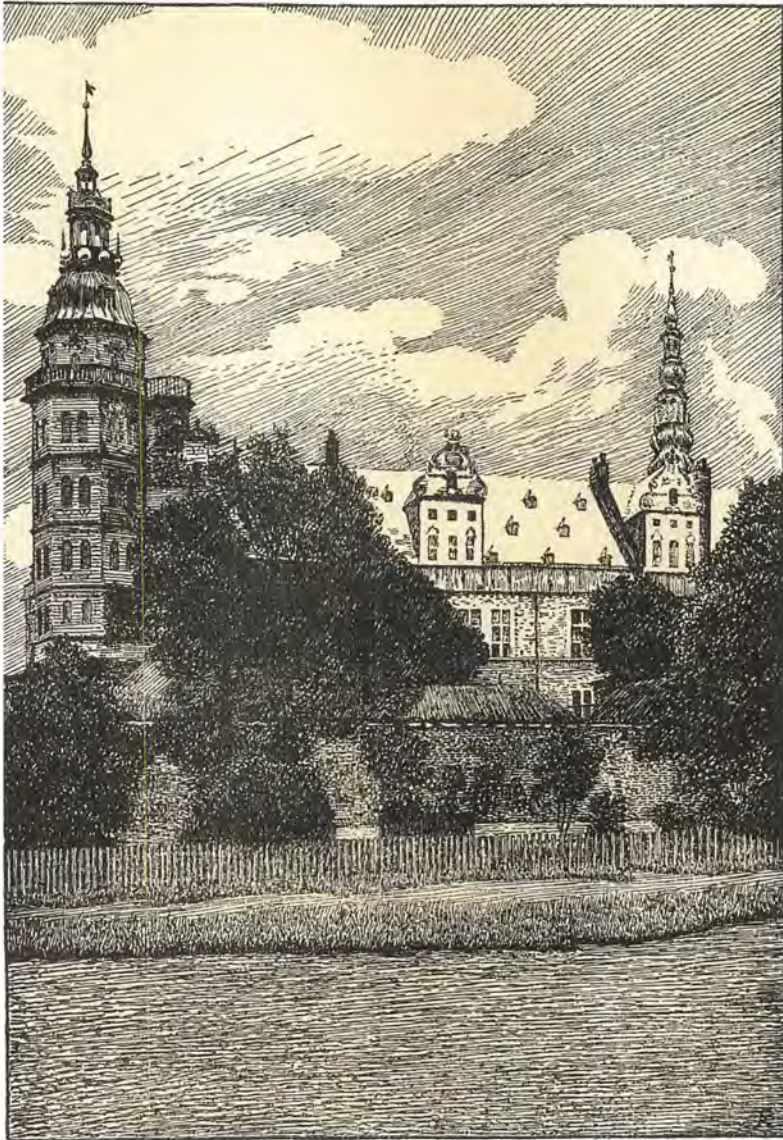
TRIN IND, OM DU EST WÆRD, JEG LADER OP MIN BUE,
OG ÅBNER PLADSEN TIL DET CRONED-SLOT AT SKUE.
TREE KONGER DET HAR FÖRT AF WAND. AF ILD OG SKUDD,
TRODZ HAUETZ SLUG, TRODZ BRAND, TRODZ FIENDERS KUGLEBRUDD.

NU HAR KONG CHRISTIAN DEN FEMTES MAGT OG MÖYE
BYGT CRONE-WERKET, TRODZ HUER AFUINDS SIVGES ÖYE,
GUD GIVE KONGEN OG HANS SLEGT EN ÆUIG ROOD,
SÅLÆNGE ØRESUND SKAL KYSSER CRONBORGS FOOD.

Kronborg.
Slottets vestfløj
med Kommandant-
tårnet.
Længst til højre
Trompetertårnets
spir.

Vel inde på Kronborgs område – bag Kronværket og den indre voldgrav – hæver Kronborg Slot sine sandstensgrå mure. Tårnene og det irgrønne tag, de forsirede gavle og de små, spidse kviste tegner det kendte slot så vel. Ikke mærkeligt, at Kronborg år 2000 blev optaget på Unescos Verdensarvliste over umistelige monumenter og bygningsværker. Her ses Kommandant- eller Kongetårnet længst til venstre,; og over taget til højre ses spiret af slottets højeste tårn, Trompetertårnet på 57 m. I 1774 blev tårnspiret ramt af lynet, hvorefter det brændte ned. Året efter rejstes det atter.

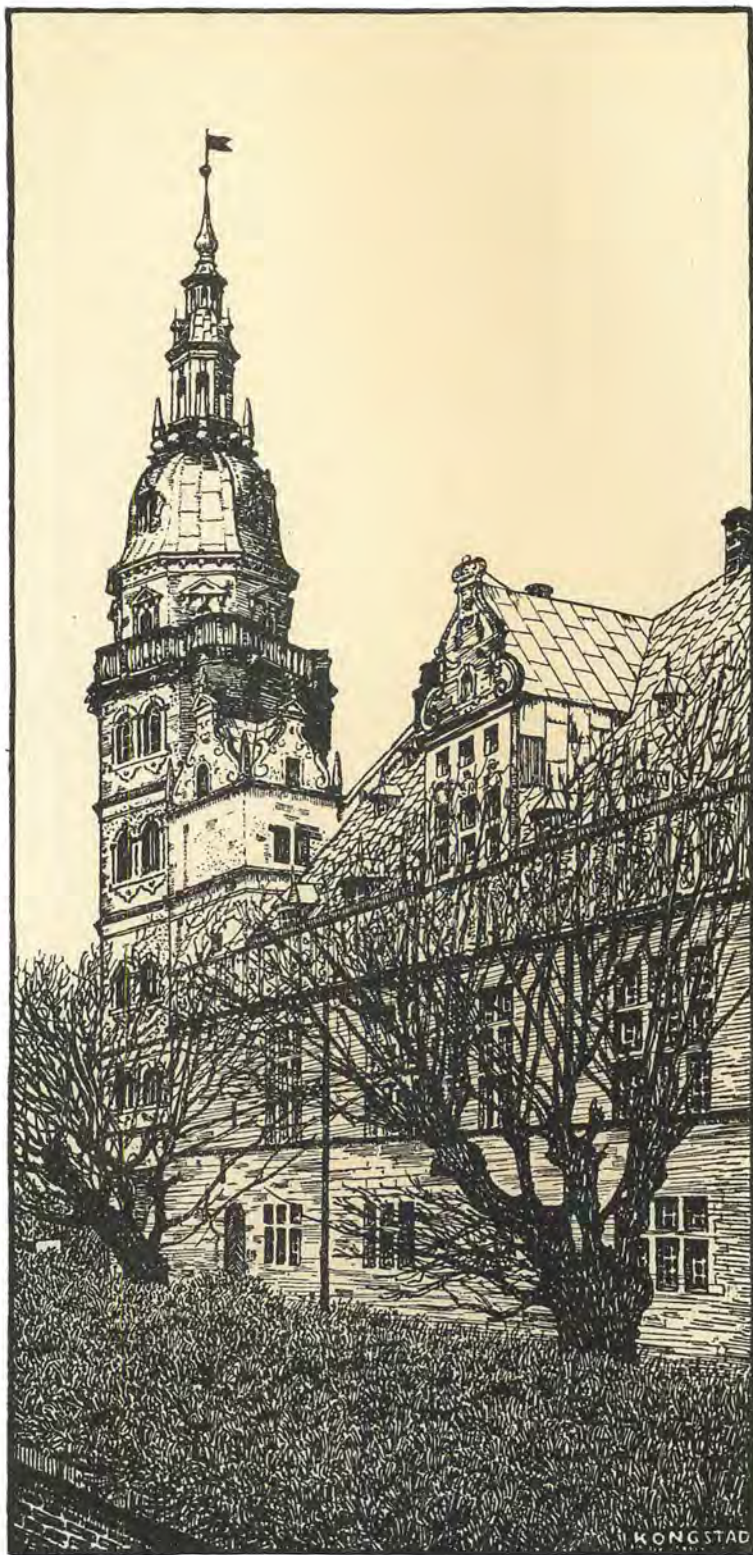
Kronborg.
Den indre voldgrav.

Vejen langs den indre voldgrav havde tidligere en lang række store træer, men de er nu alle faldet.

Broen i billedets midte fører ind til Mørkeport og kanonerne i baggrunden står stolt på Flagbastionen til ære for verdens turister. Den s-snoede Mørkeport under volden fører ind til slotsgården.

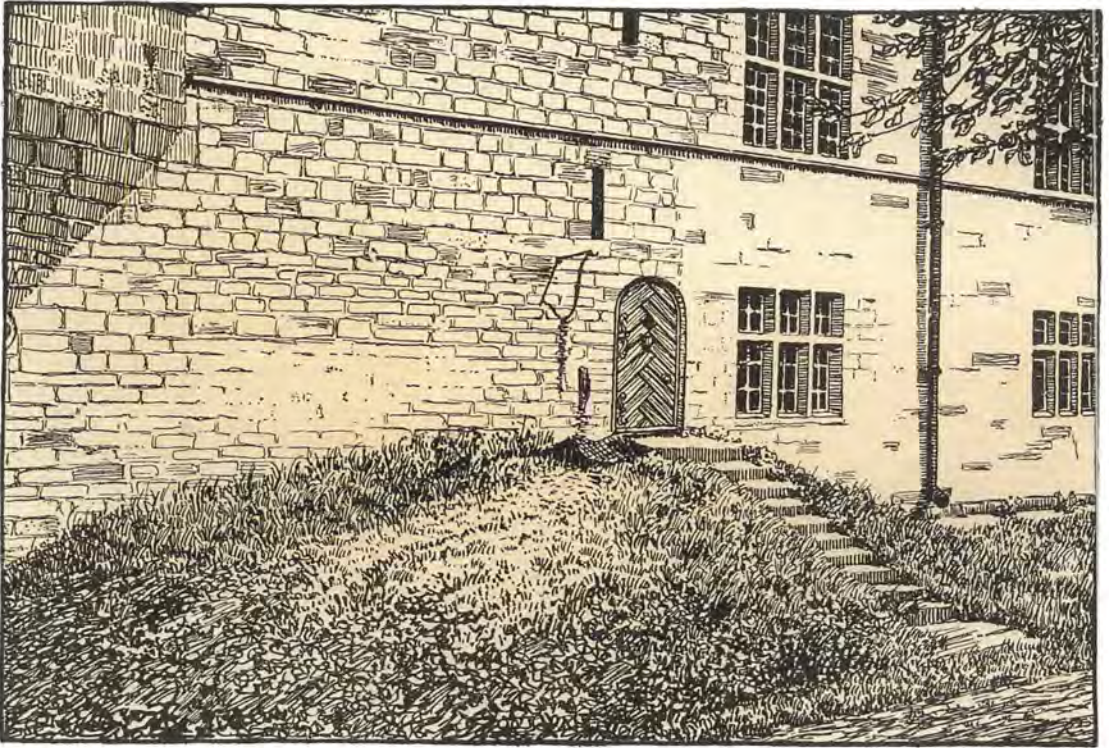

Kronborg.
Kommandanttårnet
set fra volden.

På slottets vestside, umiddelbart ved Kommandanttårnet, findes det gamle renæssanceslots enkle trappetårn. Det græsklædte brystværn havde engang kuplede elmetræer, der hvor der endnu tidligere stod fæstningskanoner. Nu er begge dele væk.

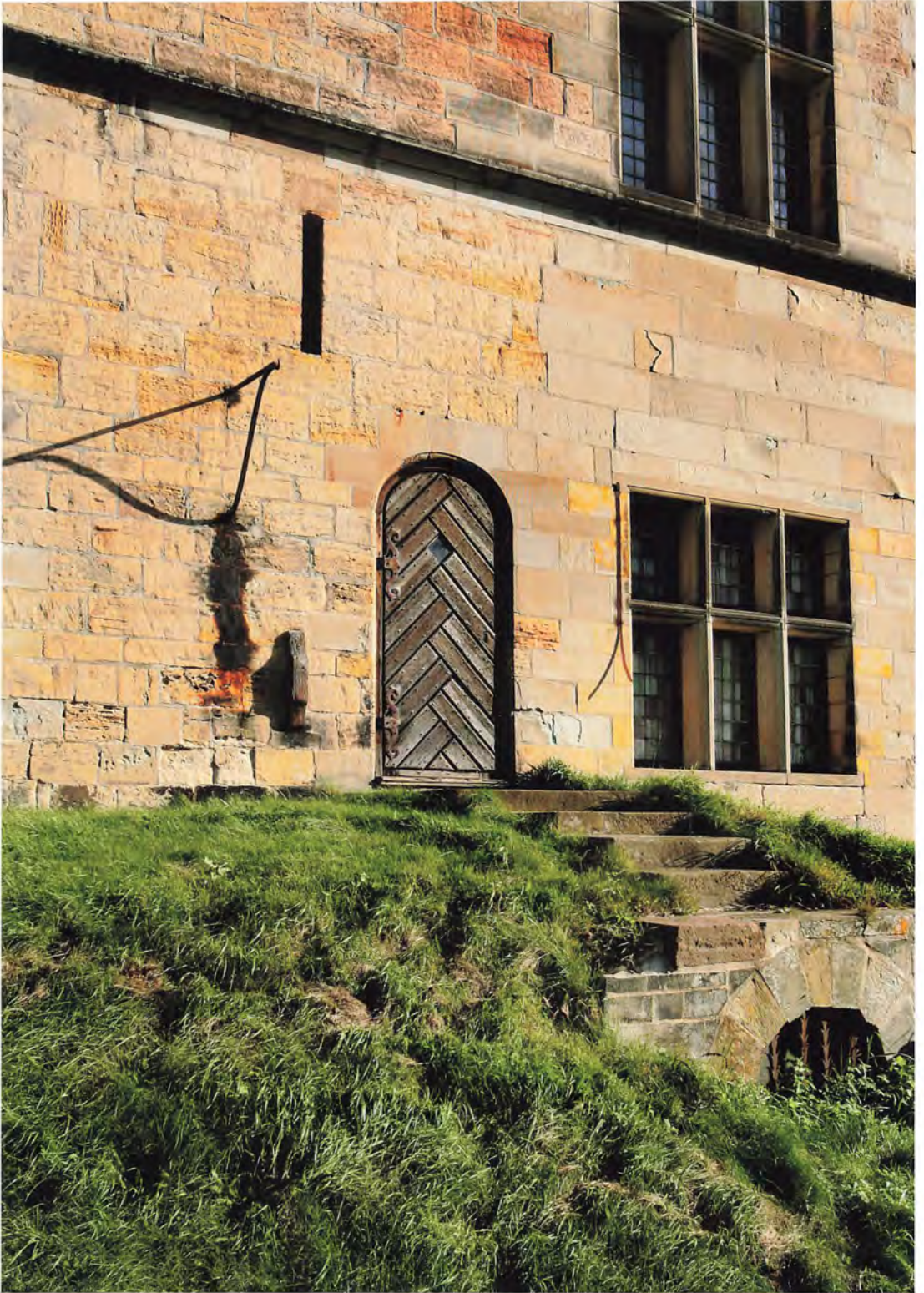

Kronborg.
Dør på slottets vestside.

Her ses en lille dør fra trappetårnet ved siden af Kommandanttårnet. Vil man knytte scener fra Shakespeares Hamlet til et bestemt sted på Kronborgs volde, kan denne plet nok få fantasien til at spinde videre på såvel teaterstykke som det gamle Amled-sagn. En dør går op, men hvem træder ud?

Kronborg.
Fra kasematterne.

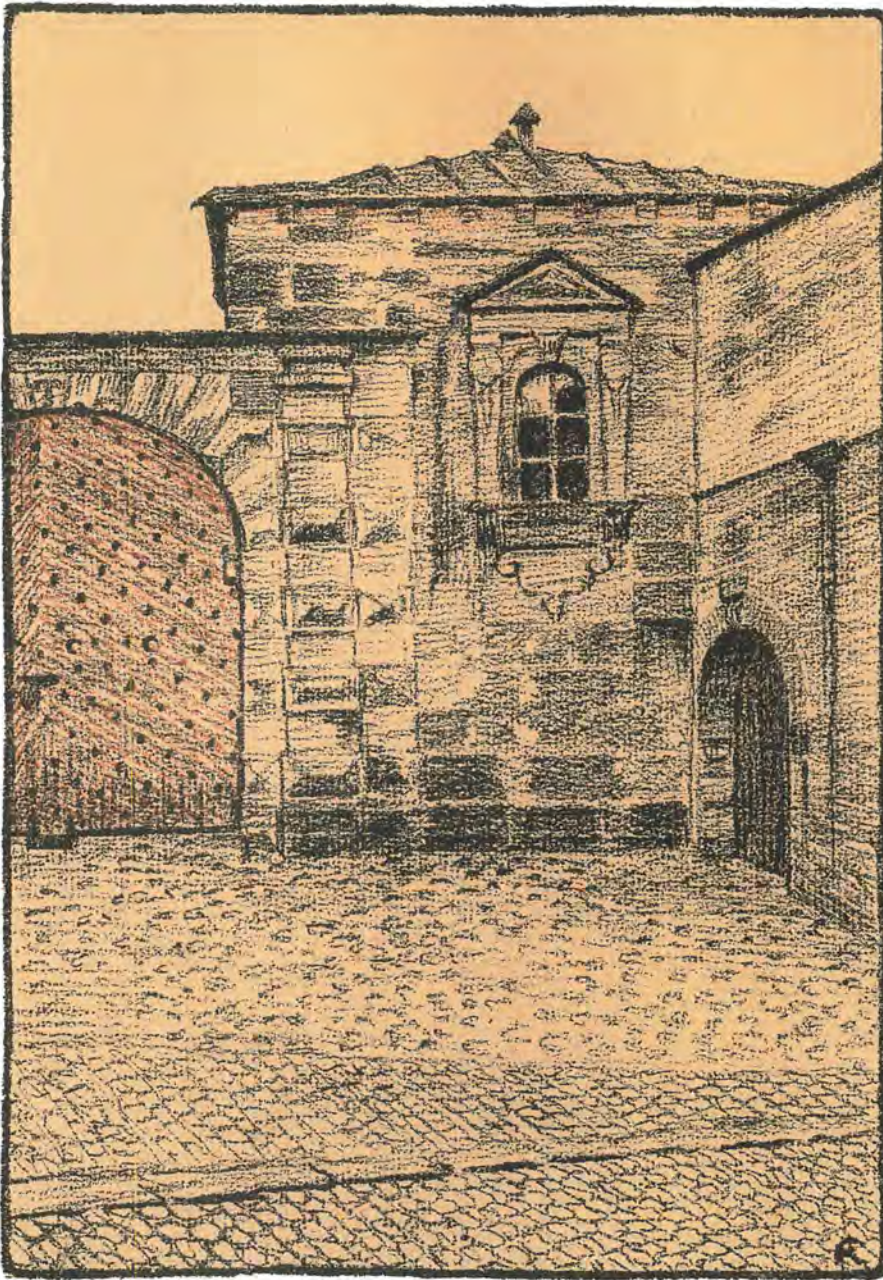
Mørkeport er hovedindgang til kasematterne, der strækker sig ind under Frederik IV's bastion. Kasematterne var et bombesikkert skjul for soldater og deres overordnede under en belejring. Et stort antal mennesker kunne her leve under jorden, hvor der både var kogeindretninger til madlavning, hestestald og sågar plads til en smedje, der blev benyttet senest i 1829.

Den øverste del af kasematterne ligger i niveau med Mørkeport og modtager lys gennem nogle få vinduer. Den nederste etage kasematter er i højde med vandstanden i voldgraven og mørke og meget fugtige. Det er her, at sagnet vil lade Holger Danske sove sin tunge søvn med skægget groet fast i stenbordets plade indtil landet er i fare.

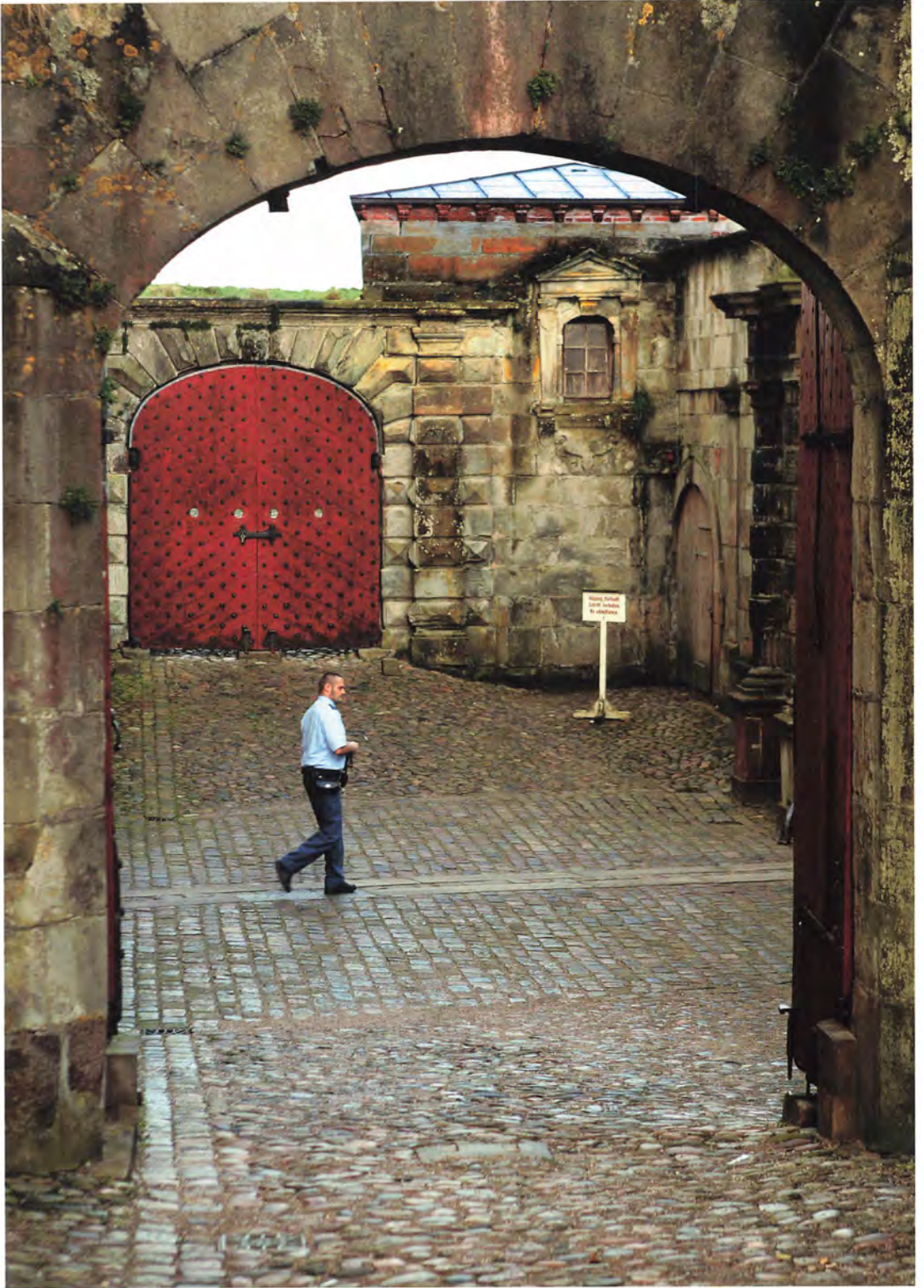

Kronborg.
Gården bag
Mørkeport.

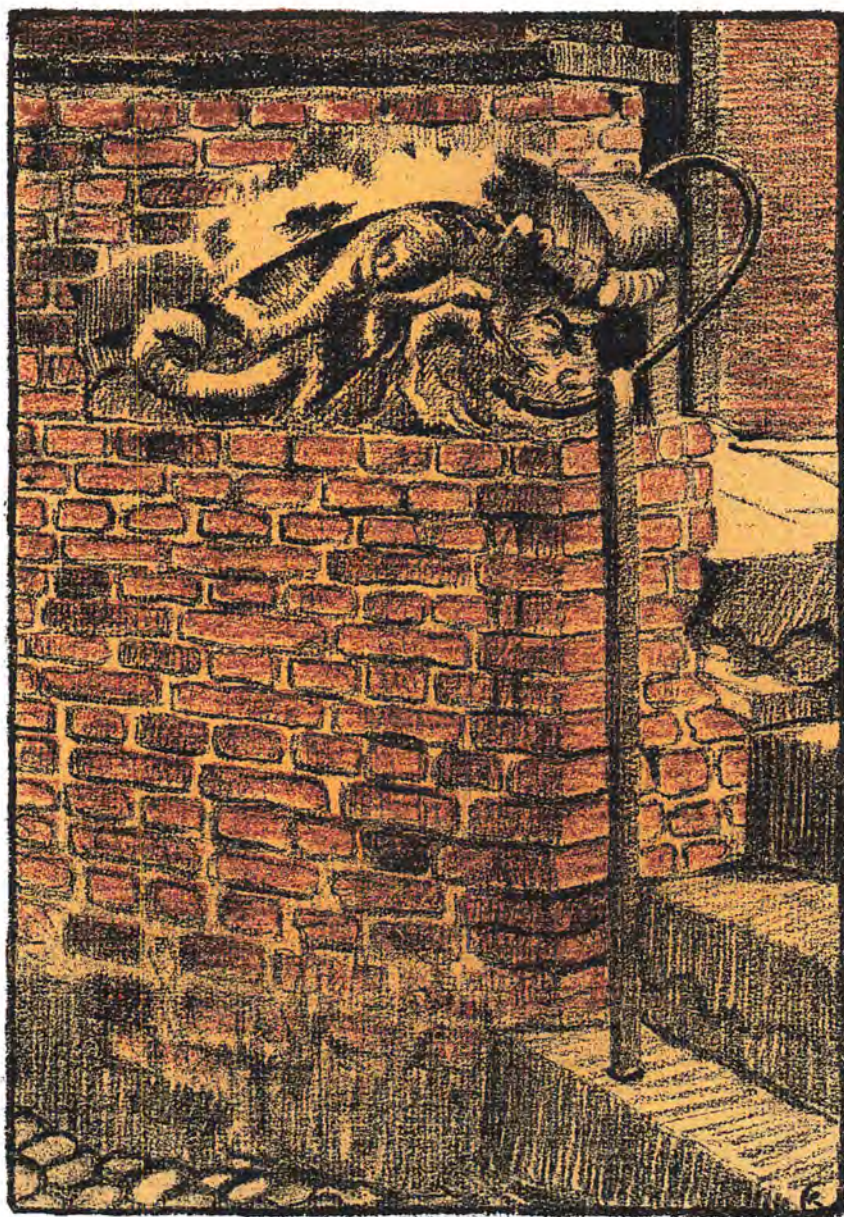

Her ses den lidt halvmørke gårdsplads mellem Mørkeport og den egentlige slotsport. Dette lidt besynderlige trafikale knudepunkt byder på solide tværporte, der forbinder slottets mure med den indre vold og over vinduet i den fremspringende portbygning skimtes svagt et Anno 1585 – netop året da Frederik II fuldførte slotsbyggeriet. Den lave portdør i voldsiden fører ned til kasematterne.

Kronborg.
Trappeparti
fra vagten ved
flagbastionen.

I trappeopgangen til den lille vagtstue ved Flagbastionen, hvor vejen fører op fra gården mellem Mørkeport og slotsbygningen, er der indmuret et fabeldyr i sandsten, hvis dragehoved-blik synes at vogte på, hvem der nærmer sig vagtstuens enemærker.

Kronborg.
Sandstenshoveder
på fyrtårnet.

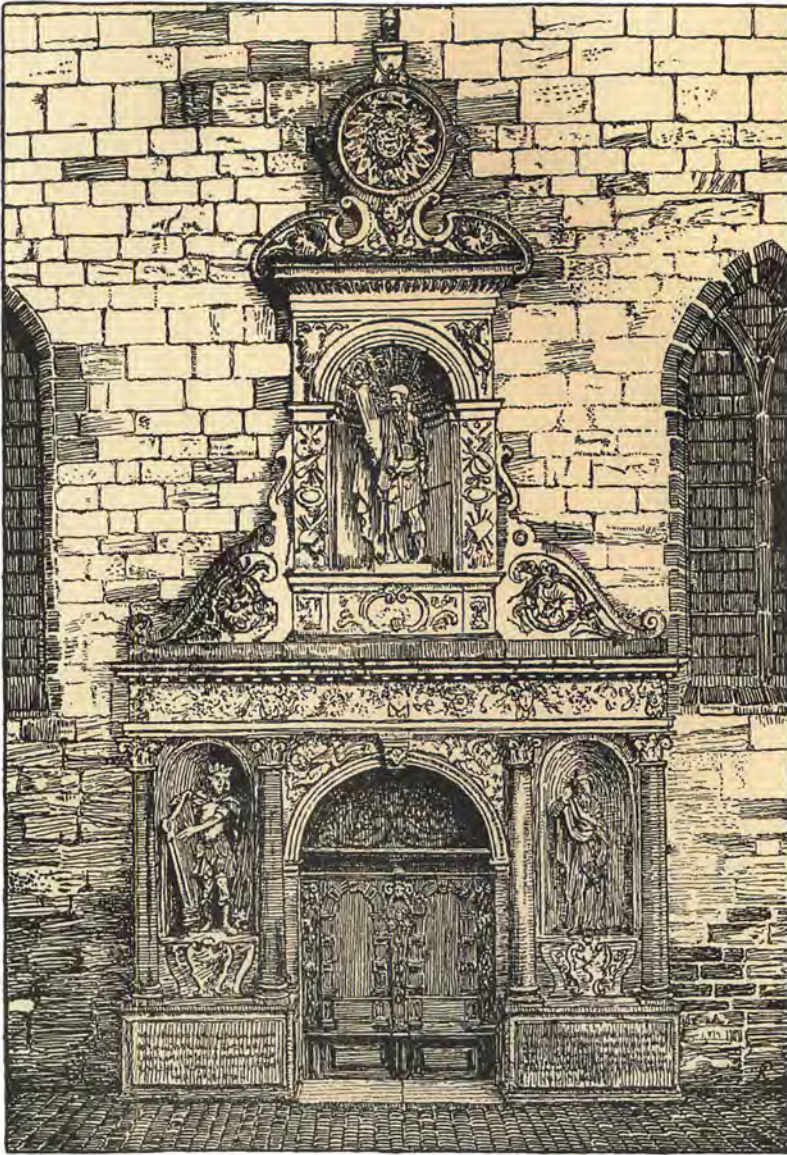
I betragtning af at Kronborg er bygget som fæstning, og dermed kunne forvente et anseeligt antal fjendtlige fremstød med kugleregnsom følge, er det kun sket få gange,

at slotsmurene har smagt de fjendtlige kugler. Det skete dog i august 1644, da den hollandske flåde tiltvang sig adgang til Øresund. I oktober 1658 skete det samme, efter at svenskerne i august og september samme år havde beskudt og efterfølgende bemægtiget sig fæstningen. Sidste gang Kronborg var under angreb, var den 30. marts 1801, da den engelske flåde under kommandanterne Parker og Nelson var på vej gennem sundet mod København. Skaderne på sandstenshovederne på Dronningetårnet – nu mere også kendt som Fyrtårnet – skyldes nok mere almindeligt forfald og menneskelig ligegyldighed end de fjendtlige kugler.

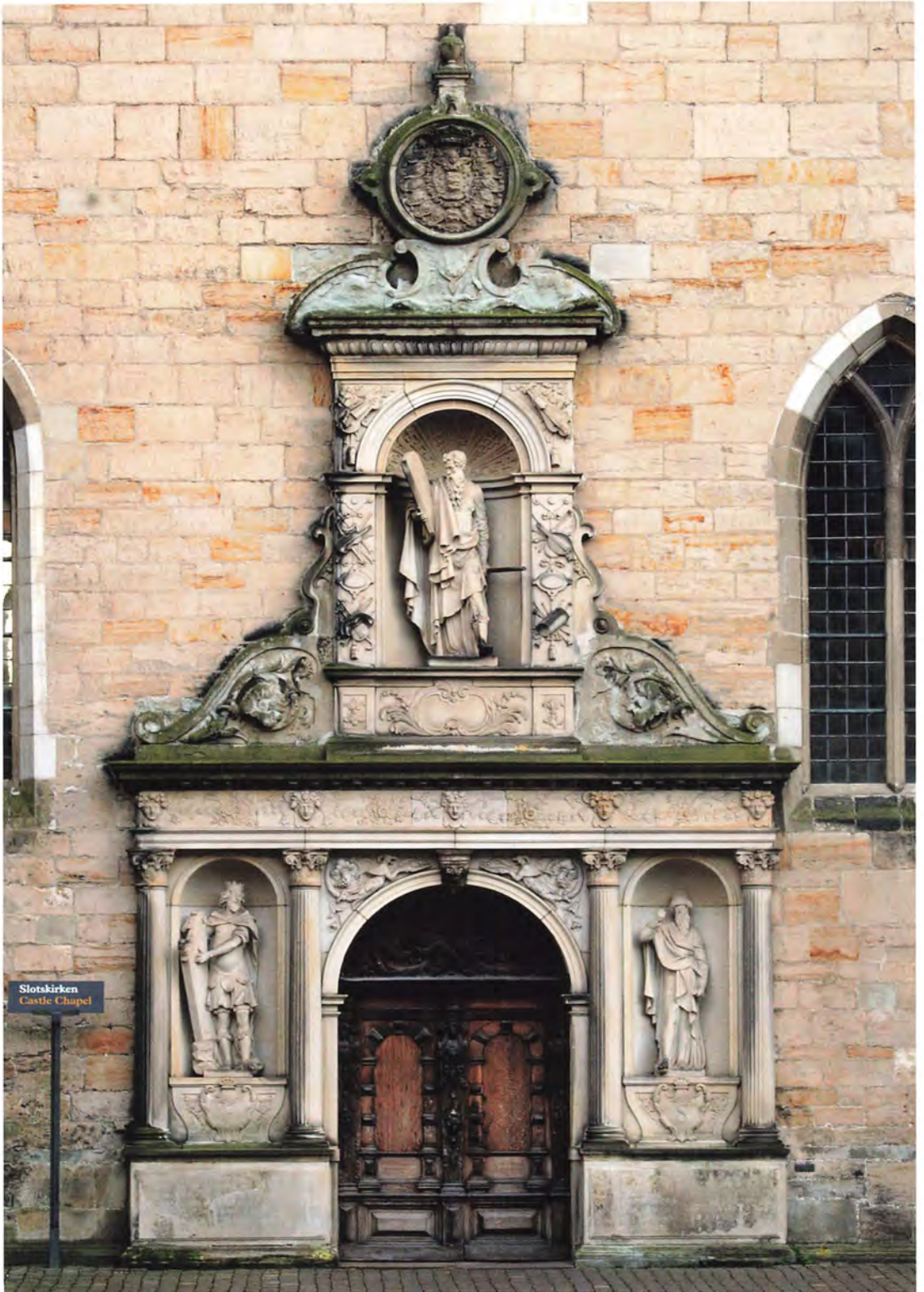

Kronborg.
Kirkeportalen.

I 1582 indviede man på Kronborg sin slotskirke med en billedudsmykket sandstens-portal som hovedindgang fra slotsgården. I begyndelsen af 1800-tallet blev kirken dog brugt som såkaldt munderingsdepot, krudtdepot og endda som fægtesal. Det havde Frederik II nok haft en del at indvende imod, efter at han havde anvendt uhyrlige summer på at indrette den smukt. Misbruget af kirken fik dog en ende i 1843, hvor den på ny blev indviet til gudstjenester. Man havde da sat kirken i stand og ført den tilbage til den oprindelige skikkelse. Kirkens prædikestol og altertavle er et eksempel på billedskærerarbejde og snedkerarbejde af højeste karat.

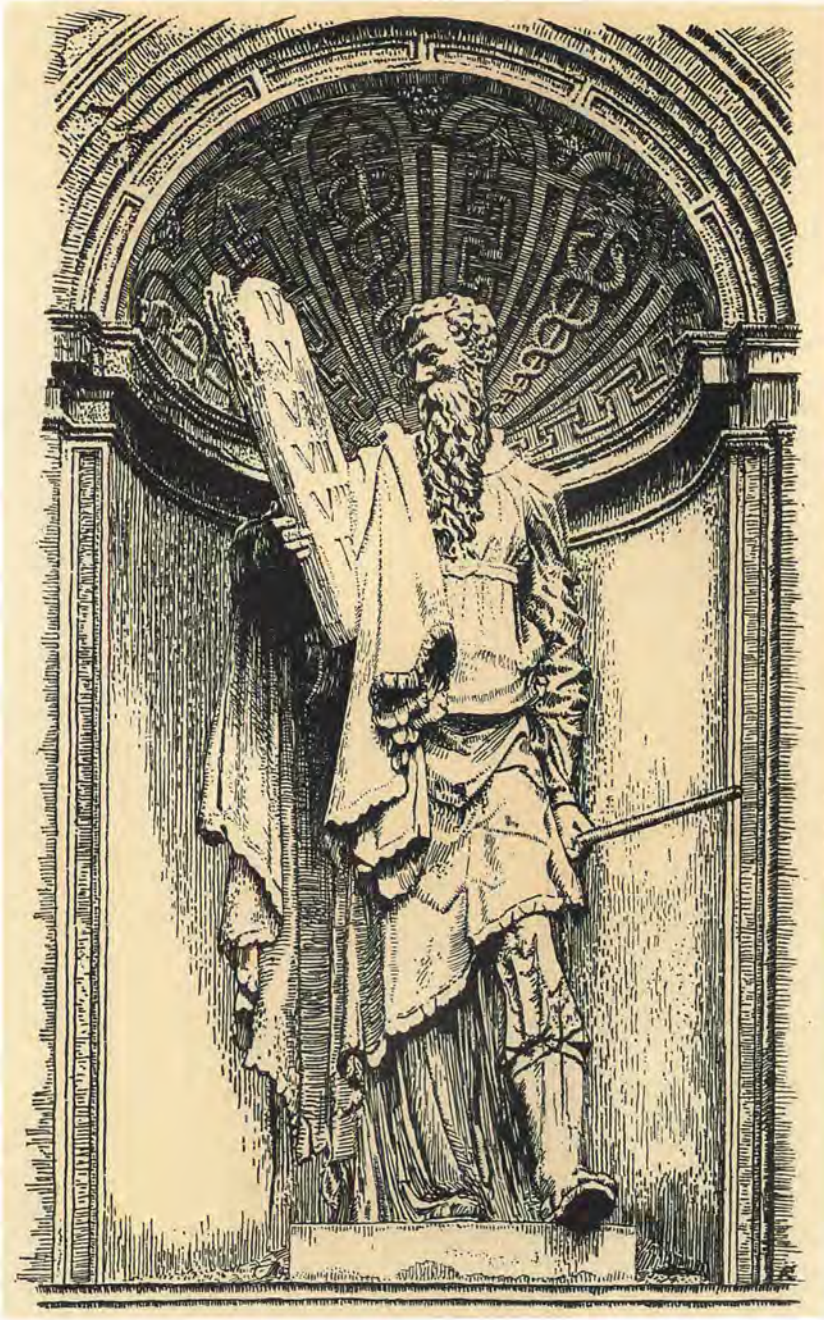

Slotkirken
Castle Chapel

Kronborg.
Kirkeportal,
Moses.

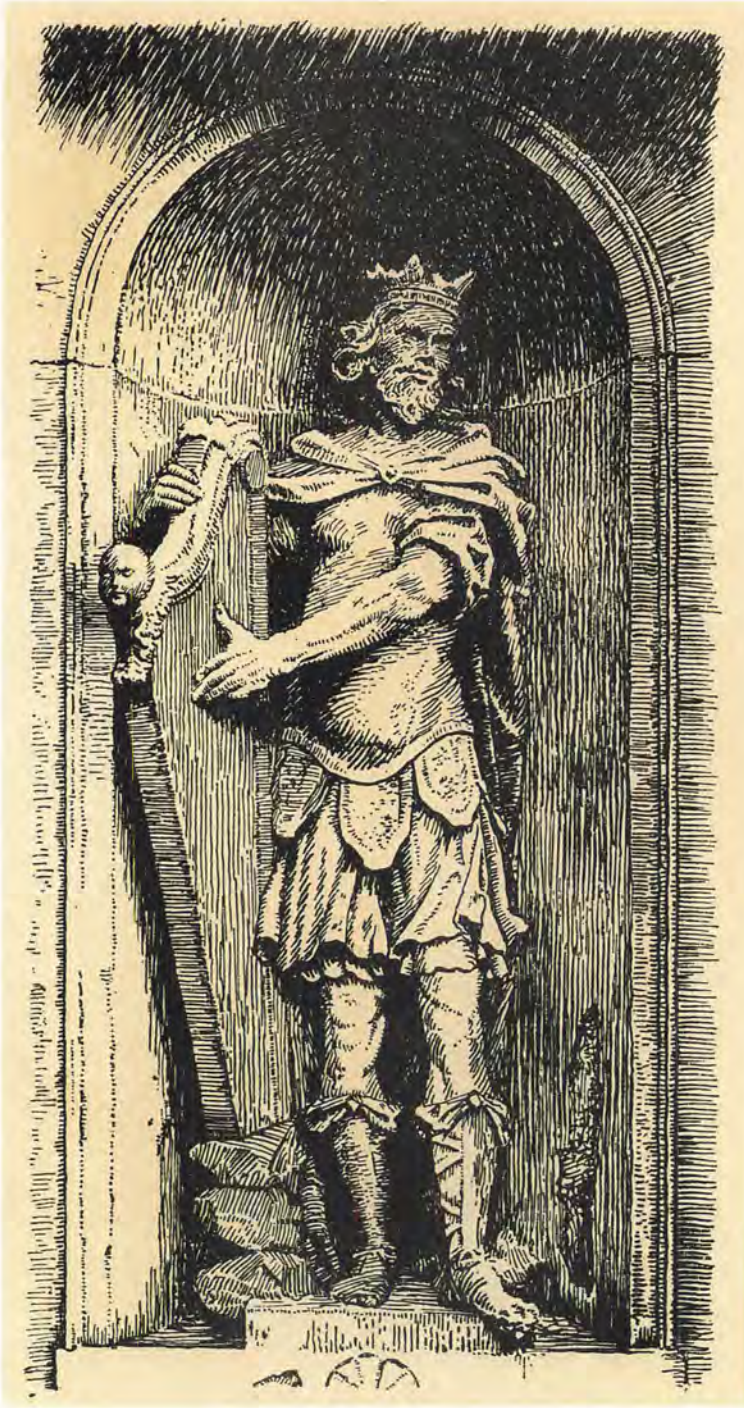
Det gamle Testamente, der pryder den ydre kirkeportal, har Moses med lovens tavler på ærespladsen øverst i den rigt dekorerede niche i kirkeportalen. Både denne og de to andre sandstensfigurer ved indgangen til kirken antages at stamme helt tilbage fra Frederik II's tid og er formentlig skabt af de tilkaldte nederlandske kunstnere.

Kronborg.
Kirkeportal,
Kong David.

På fodstykket under figuren af Kong David med harpen ses et skjold, der måske har båret et kronet F eller F II. Under selve nichen er på tysk - som alle slotskirkens indskrifter - indhugget det 8. til 11. vers af Davids 103. salme.

Kronborg.
Kirkeportal,
Kong Ezechias.

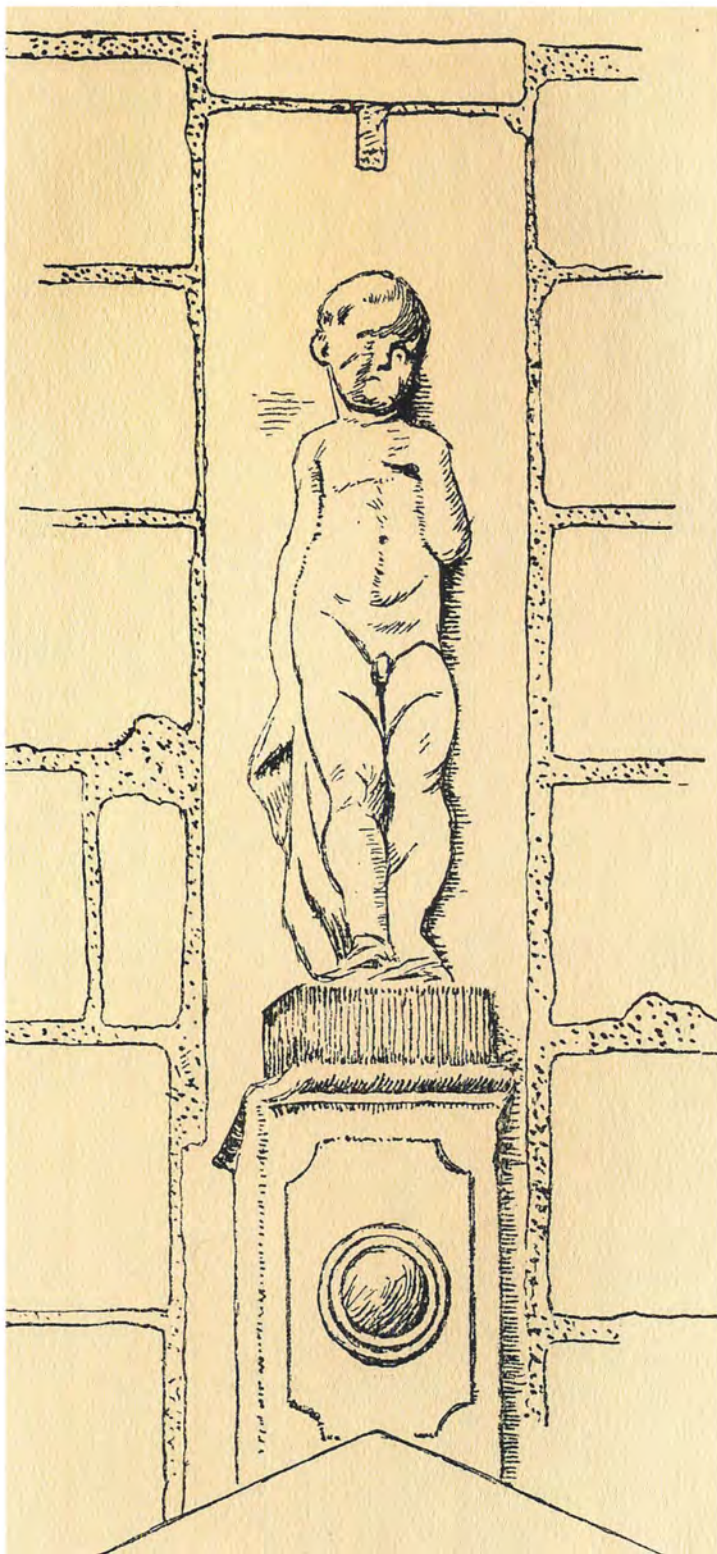

Kong Ezechias, reformator af gammel jødisk tro og tempelskik, er den tredje skikkelse i slotskirkeportalen. Umiddelbart under stenbilledet er anbragt et skjold med et kronet S: Sophie, Frederik II's dronning.

Kronborg.
Figur over døren
til Telegraftårnet.

Ud mod slotsgården findes et lille ottekantet trappetårn, der går op til det såkaldte Telegraftårn. Indgangspartiets overdel smykkes af en lille barneskikkelse, som tidens tand dog ikke har været så nådig ved.

Kronborg er fuld af små detaljer og figurer som denne.

Selve det store firkantede tårn, hvis historie går tilbage til den gamle fæstning Krogen, har måske haft en kuplet overbygning. Måske blev den skudt ned under svenskernes belejring i 1658. Tårnet oplyses at have været fladt siden 1660. På det flade tag anbragte man i begyndelsen af 1800-tallet en optisk telegraf, som tårnet nu har fået sit navn fra.

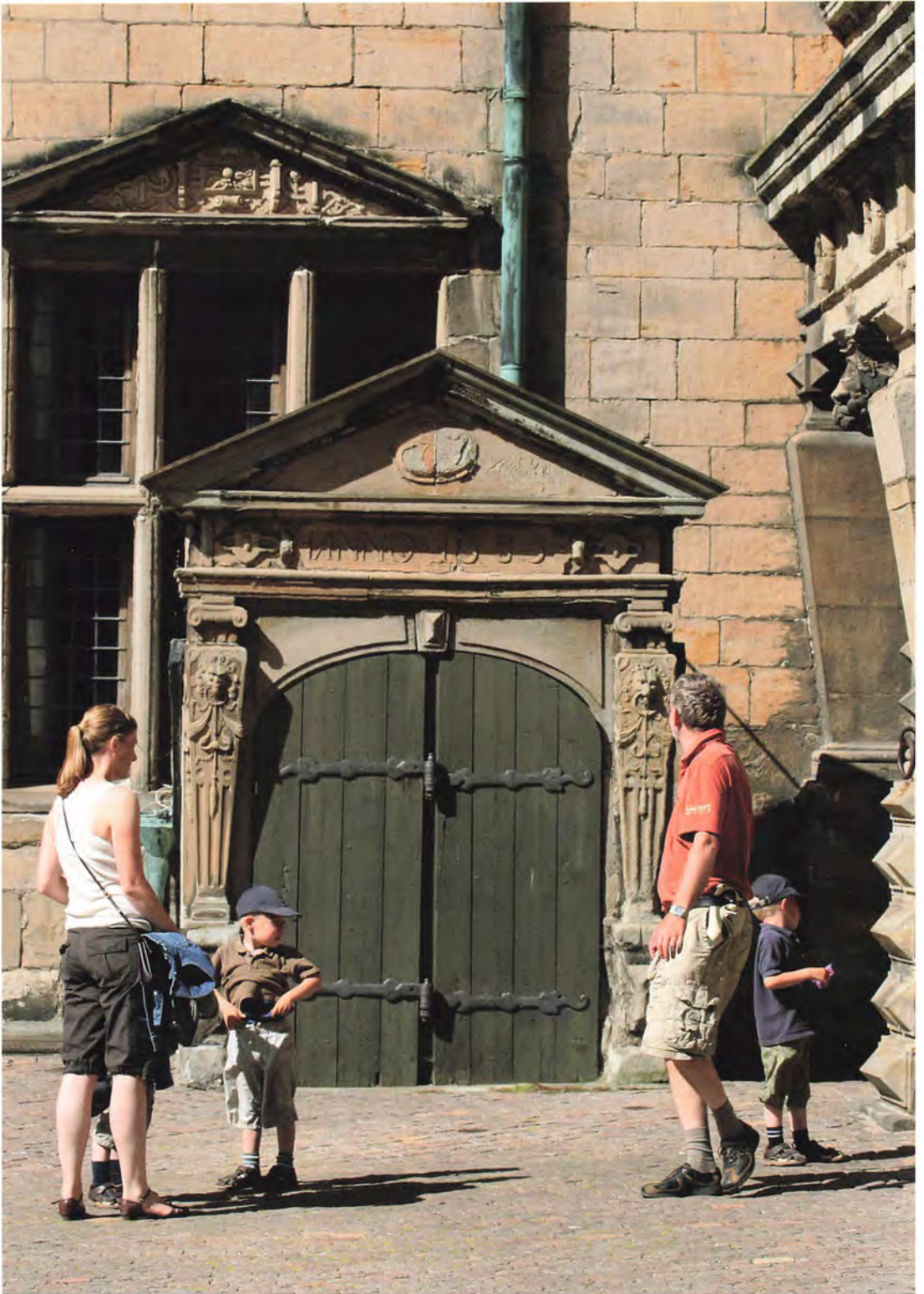

Kronborg.
Kældernedgang
i Slotsgården.

Kronborgs mægtige indre slotsgård byder blandt meget andet på denne stilfulde kældernedgang. Årstallet 1585 oplyser, hvornår den er opført. Årstallet 1732 har siddet på en oval plade, men oplyste kun om tidspunktet for en senere istandsættelse.

Kronborgs indre slotsgård byder på en række stenhuggerarbejder af høj klasse, deriblandt en række smukke dyre- og menneskehoveder. Alle er formentlig skabt af de tilkaldte udenlandske kunstnere fra blandt andet Nederlandene.

Kronborg.
Sandstenshoved
fra østfløjen.

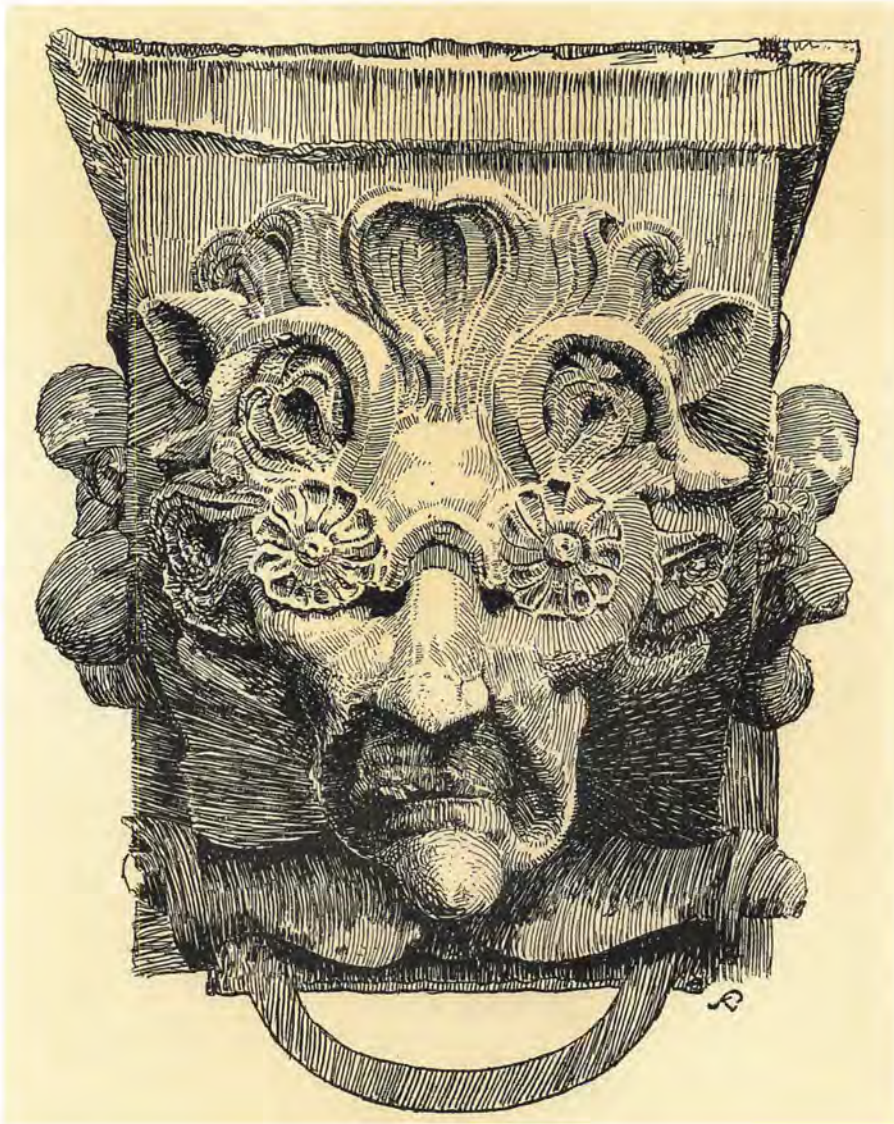
Kronborg.
Sandstenshoved
fra østfløjen.

Kronborgs prægtige portaler og østfløjens nederste del er de steder, der er rigest på kunstarbejder på hele slottet. Her ses groteske og fantasifulde hoveder af mænd og løver, ugler og ulve.

Kronborg.
Sandstens-
hoved fra
østfløjen.

Kronborgs kunstneriske udsmykning er stærkt præget af de håndværkere og kunstnere, som Anthonis van Opbergen rejste til Nederlandene i 1577 for at antage. Han havde fået til opgave at fuldende opførelsen af slottet og antog 31 murermestre, billedhuggere og stenhuggere, adskillige af dem fra Antwerpen. Ved siden af de rent håndværksmæssige opgaver udførte disse folk også selvstændige, kunstneriske arbejder. Det siges, at man flere steder på slottet kan se "udslag af bred flandersk lune" som i det fantastiske hoved med hekseagtig hage, horn i panden og øjne, der skjules af blomsterlignende briller.

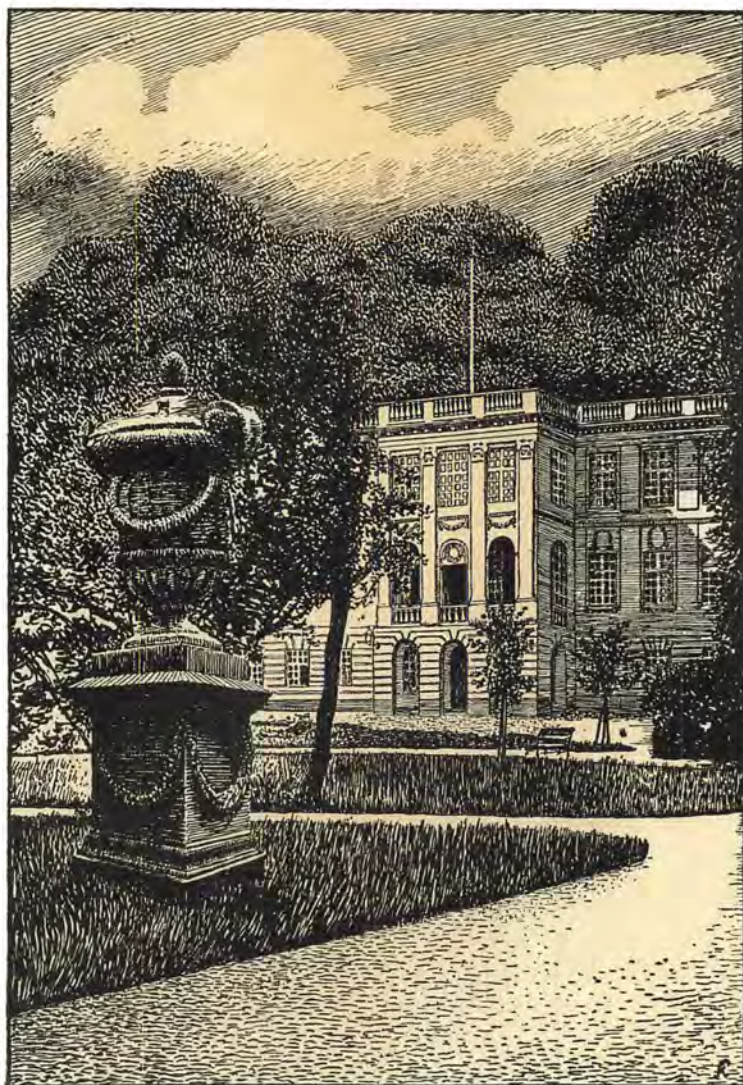
Hollandske Mølle.

Hvor Kongevejen og Belvederevej krydser, lå i mange år en mølle bygget år 1800 efter hollandsk princip med grundmuret underdel og møllevingerne anbragt på en drejelig hat. Et princip, der afløste de gamle stubmøller. Møllen fik passende navnet Hollandske Mølle. Ved møllen voksede Helsingørs kendteste brødfabrik af samme navn op, og Møllens Rugbrød stod i høj kurs i mange hjem i Helsingør. Hollandske Mølle var den sidste mølle i byen og blev revet ned 2003 efter at have været ude af drift siden 1965, hvor mølle-ejeren havde opgivet at vedligeholde den. Kommunen afslog at hjælpe med opgaven. Brødfabrikken og den uimodståelige duft af nybagt brød ud over området forsvandt af samme årsag. Nu ligger et boligbyggeri på grunden. Møllens hovedhus ud mod Kongevejen er dog bevaret. Huset ses her langs Kongevejen til højre med rødt tag. Selvfølgelig lå bag ved dette hus, og hvor de "gule huse" ses lå den temmelig pladskrævende brødfabrik med bageri og pakkeri. Herfra kørte Møllens eget chaufførkorps dagligt friskbagt brød til byens butikker.

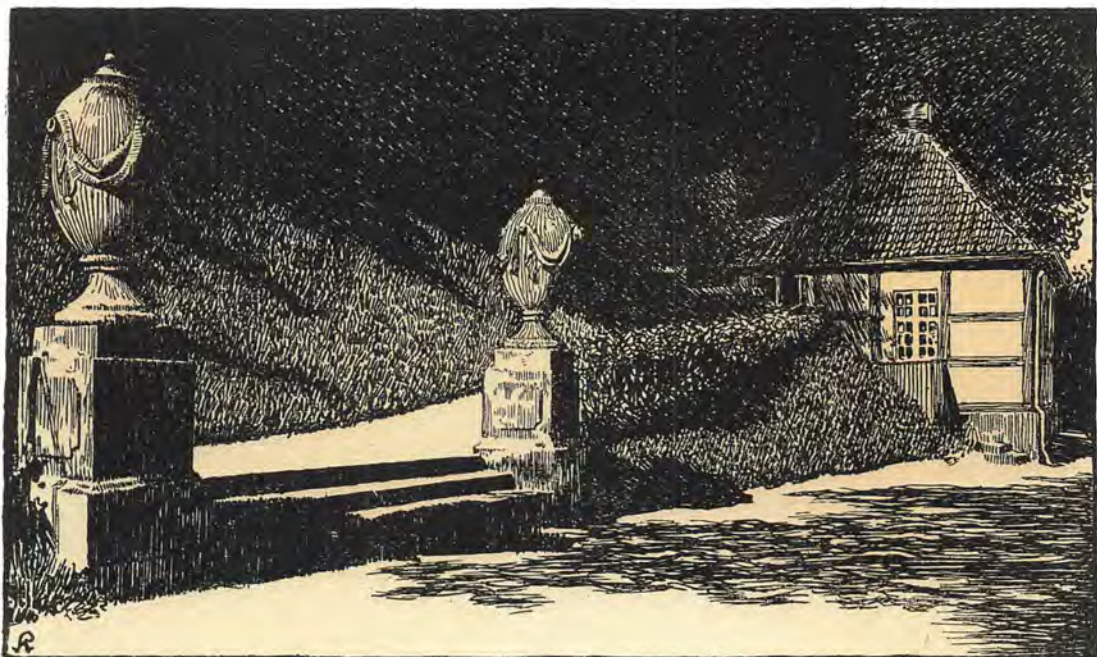
Marienlyst Slot.
Parterrehaven
og slottet.

Hvor Marienlyst Slot i dag ligger, lå i middelalderen et stort gråbrødrekløster kaldet Sct. Annæ Kloster. En del af den bevarede park-mur anses for at være fra klosterets tid. Frederik II lod opføre lysthuset Lundehave, hvor klosteret i sin tid lå. Den senere Christian VII skænkede slottet til sin stedmoder, enke-dronning Juliane Marie, efter hvem slottet har sit nuværende navn. Udformningen af slottet går tilbage til 1761 og skyldes den franske arkitekt N.H. du Jardin. Kongehuset afhændede slottet, da man havde brug for penge, og Helsingør Kommune overtog det i 1851. En kort overgang var slottet midtpunkt for et såkaldt badeetablissement. Et massivt svampe- og fugtangreb på grund af manglende vedligeholdelse har i disse år øget presset på det enestående lille slot.

Marienlyst Slot. Haveparti.

Kongens lysthus i Lundehave - senere benævnt Marienlyst Slot - har altid været benådet med det smukkeste haveanlæg holdt efter tidens smag og krav. Her en af opgangene til „Bjerget“ bag slottet med sandstenstrinene og de dekorative vaser. Bindingsværkshuset i baggrunden stammer fra tiden, hvor slottet var i privat eje af toldkammerer Putscher (1751-58). Den grundmurede del af dette lille hus kan være resterne af det badestuehus, som Frederik II lod opføre i 1588. Parterrehaven foran slottet gør sig overordentlig godt, når man står i vinduerne på slottets øvre etager.

Helsingør

Byen - Havnen - Slottet

Fotos: Lars Johannessen

Tekst: Sten Wijkman Kjærsgaard

Tegninger: Kristian Kongstad

Vi vil gerne takke bestyrelsen for "Borgmester I. P. Olriks Legat", Lone Dixgaard, Bent Jørgensen, Henrik Rasmussen, Poul Jensen, Nofoprint, Mai Larsen Jensen, Helsingør Bymuseum.

Bogliste:

Erindringsbilleder: H. G. Olrik. Nyt Nordisk Forlag, Arnold Busck 1969.

Helsingør - omkring midten af forrige aarhundrede; M. Galschiøt 1921.

Serien Helsingørs gader og stræder i mands minde: Kenno Pedersen.

Det gamle Helsingør: Robert Egvang

En byhistorisk vandring 2008, Kenno Pedersen.

Kronborg Slot: SES hjemmeside

Sct. Mariæ Kirke: hjemmeside

Skt. Olai Kirke: hjemmeside

Helsingør i gamle Postkort; Kenno Pedersen

Erindringsbilleder: H.G. Olrik

Fotografiet af H. G. Olrik er fra bogen "Erindringsbilleder", taget 1946.

Dtp-opsætning: Henrik Rasmussen.

Udgivet i samarbejde med Helsingør Museumsforening.

Tryk: Nofoprint A/S 2008

ISBN: 978-87-89120-65-2

